

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

helyi tanterv

1-4. évfolyam

A Magdu Lucian Román Általános Iskola és Óvoda Magyar nyelv és irodalom tantárgy 1-4. évfolyamának helyi tanterve az alábbi dokumentumok alapján készült: a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet, és a hozzá kapcsolódó első alkalommal a 2020/2021. tanévben a) az iskolák első évfolyamán bevezetésre kerülő kerettantervek.

Bevezetés:

A Kárpát-medencei magyarság kultúrájának, nemzeti identitásának egyik legfontosabb alapja az anyanyelve és az ezen a nyelven megszólaló irodalma. Nyelv és irodalom: nemcsak hagyományt teremtenek, hanem folyamatos változásukkal jelent és jövőt is alakítanak. A magyar nyelv és irodalom tantárgyak kiemelten fontos területei a nemzeti öntudatra, önazonosságtudatra nevelésnek. A magyar nemzeti kultúra alapja a magyar nyelv. Nyelvünk és kultúránk, benne irodalmunk a nemzeti identitásunk megteremtői, őrzői és alakítói. Az oktatásban a magyar nyelv és irodalom tantárgynak kulcsszerepe van: ismereteket ad, készségeket, képességeket, gondolkodást fejleszt, szellemi, erkölcsi örökséget hagyományoz. A magyar nyelv és irodalom tanítása nemcsak műveltségátadást, kompetenciafejlesztést jelent, érzelmi nevelést is. Az irodalmi alkotások nemcsak esztétikai teljesítmények, hanem közösséget és személyiséget formálnak, tehát jövőt alakító képességük is van. Nyelvünk és irodalmunk nemzeti identitásunk alapját képezik a maguk sajátos eszközeivel.

A magyar nyelv és irodalom tantárgy a Kárpát-medencei magyarság irodalmát, szellemi örökségét egységesen és egységben kezeli.

A magyar nyelv és irodalom órákkal is törekszünk a Nat által megfogalmazott kulcskompetenciák fejlesztésére. Kiemelten az alábbi kulcskompetenciák fejlesztésével:

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák”

Ezek olyan a tanulási területeken átívelő általános kompetenciák amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

A magyar nyelv és irodalom kiemelt szerepet tölt be a tantárgyak sorában: az olvasottság, a nyelv rendszerszerű ismerete, tudatos alkalmazása a differenciált szövegértés alapja, az irodalmi szövegek elemzése a szövegek jelentésszerkezetének megértéséig vezet el, ezek pedig lehetővé teszik az összetett, elvont gondolkodási műveletek elsajátítását, majd alkalmazását. Ezáltal a többi tantárgy tanulásának, később a társadalmi beilleszkedésnek és boldogulásnak is feltételei, segítői.

A sikeres anyanyelvi és irodalmi oktatás kihagyhatatlan szereplője a tanár. Viselkedése, a szakma iránti elkötelezettsége, személyes példamutatása önmagában modell a tanulók számára. A tanár tanít, nevel, fejleszt, irányít és segít. Hagyományt és tudást ad át, segíti a tanulókat, hogy azokat maguk is felfedezzék, megteremtsék saját kognitív struktúráikat, elkészítsék önálló olvasataikat. Ne csak befogadók legyenek, hanem mérlegelő, problémaérzékeny gondolkodású, kreatív értelmezők is.

A magyar nyelv- és irodalomtanítás egyidejűleg műveltségközvetítést, kompetencia- és személyiségfejlesztést, morális és érzelmi nevelést is jelent.

A nevelés-oktatás cél- és feladatrendszere az alapfokú képzés első szakaszában, az 1-4. évfolyamon:

A magyar nyelv és irodalom tantárgyak nevelési-oktatási struktúrája követi a tanulók kognitív, érzelmi és szociális fejlődését. Az első szakaszban, az 1–4. évfolyamon döntően a jártasságok, készségek, képességek fejlesztése kerül a középpontba.

- Cél, hogy a diákok megértsék a nemzet, a szűkebb közösség és az egyes ember kapcsolatát, viszonyulásait az élő és élettelen világhoz. Megismerjék kultúrájukat, annak gondolati, erkölcsi tartalmait, esztétikai értékeit. Ennek révén szellemileg és érzelmileg is kötődjenek ahhoz. Korosztályuknak megfelelően tudják értelmezni múltjukat, jelen környezetüket, önmagukat. A tanulókat fel kell készíteni arra, hogy ennek a kulturális hagyománynak követői és később gyarapítói legyenek.
- Elengedhetetlen, hogy ebben a képzési szakaszban a tanulók életkoruknak megfelelő, biztos szövegértésre tegyenek szert.
- Őrizzék meg kíváncsiságukat, nyitottságukat, érdeklődésüket, olyan olvasó emberekké neveljük őket, akik a képzési szakasz végére többféle olvasási és értelmezési stratégiával rendelkeznek, az általuk olvasott szövegeket képesek mérlegelve végiggondolni. Össze tudják kapcsolni a már meglévő ismereteiket az olvasott, hallott vagy a digitális szövegek tartalmával, képesek meglátni és kiemelni az összefüggéseket.
- Művelt emberekké neveljük a diákokat, akik korosztályuknak, érettségüknek megfelelő értékrendszerrel, ismeretekkel rendelkeznek, s ezeket értelmezni tudják.
- Fejlődjék szókincsük, kifejezőkészségük. Az egyéni képességeikhez mértén tagolt, rendezett, áttekinthető írásképpel, egyértelmű javításokkal alkossanak megfelelő tartalmú és szerkezetű, hagyományos és digitális szövegeket.
- Cél, hogy a diákok különböző kommunikációs helyzeteket megértsék, és ki tudják fejteni önmagukat. Az anyanyelvi ismeretek mindenekelőtt a nyelvhasználat fejlesztését szolgálják.
- Ismerjék a tananyag által előírt memoriterek, azokat elő tudják adni.
- Az irodalmi művek sokfélesége biztosítja kíváncsiságuk felkeltését és érdeklődésük megtartását, önmaguk megértésének lehetőségét.
- Segíteni kell a diákokat a tanulás tanulásában, az önképzés igényének kialakításában.

A tantárgyak tanításának specifikus jellemzői az 1–4. évfolyamon

Az alapfokú képzés első nevelési-oktatási szakaszának négy évfolyamán a legfontosabb cél a beszéd és az anyanyelven történő kifejezőkészség fejlesztése, az olvasás és az írás stabil

megalapozása. A fő hangsúly az alapkészségek fejlesztésén, az értő olvasás kialakításán, a szövegértés és -értelmezés megalapozásán van.

A sikeres óvoda–iskola átmenet érdekében szükséges a nyelvi, a mozgáskoordinációs és egyéb hátrányok iskolakezdéskor történő felmérése, és a hátrányok mértéke szerint a kompenzációs és fejlesztő gyakorlatok beépítése a tanórákba.

A készségfejlesztésnek és felzárkóztatásnak ugyanakkor összhangban kell lennie a korosztályt tipikusan jellemző kognitív fejlődési szinttel, az egyéni képességeknek megfelelő terhelhetőséggel, és a differenciálást is ennek megfelelően kell tervezni.

Az alapozás első szakasza, amelyben hangsúlyos szerepet kap az olvasás- és íráskészség, valamint a szövegértés fejlesztése, a második évfolyam végén zárul. A tanulási terület legfontosabb tanulási eredménye az olvasás és az írás, mint alaptéchnika elsajátítása, valamint a szövegértéshez és -értelmezéshez szükséges alapkészségek, kompetenciák kialakítása.

évfolyam	a tantárgy neve	a tantárgy		
		értékelés módja	heti óraszám	éves óraszám
1.	Magyar nyelv és irodalom	Félévkor és év végén szöveges értékelés	7	252
2.	Magyar nyelv és irodalom	Félévkor szöveges értékelés, év végén számjegy	7	252
3.	Magyar nyelv és irodalom	Félévkor és év végén számjegy	5	180
4.	Magyar nyelv és irodalom	Félévkor és év végén számjegy	5	180

A tantárgy tanítása során alkalmazott értékelési rendszerünk:

Az első négy évfolyamon a tanulási folyamat egészében kiemelten fontos a fejlesztő értékelés. Az értékelés alapja a pozitív megerősítés, a folyamatos, jóindulatú visszajelzés, a motiváció erősítése a munkavégzésre. A tanító folyamatosan figyelemmel kíséri a tanulók fejlődését, személyre szóló értékelést nyújt a fejlődés üteméről, az egyéni teljesítményről. Segítséget nyújt a tovább haladáshoz, a hiányosságok pótlásához. Az értékelés célja a helyes értékrend közvetítése, az elvárások megértése, a pontos munkavégzés igényének kialakítása. A helyes értékelés segíti a tanulók önértékelésének kialakítását, fejlesztését. A kisiskolások értékelésének alapelve a tapintat és a türelem.

A számonkérés igazodjon az életkori sajátosságokhoz, legyen változatos. Az értékelés elsődlegesen a pedagógus feladata, de lehetőséget kell teremteni arra is, hogy a tanulók értékeljék önmaguk valamint társaik munkáját. A folyamatos szóbeli és írásbeli értékelések jelentik félévi és tanév végi értékelések alapját. A fejlesztési ciklusok végén a tanulói teljesítmények érdemjegyekkel történő értékeléséhez támpontot jelentenek az „elvárások a tanulóval szemben” a helyi tantervben.

Az alkalmazott értékelési fajták:

a.) Diagnosztikus értékelés - (Az értékelés nem fejeződik ki érdemjegyekben.)

Célja: Előzetes helyzetfeltárás a tanuló tudásáról a tanulás hatékonyságának javítása érdekében. Rögzíti egy-egy tanítási – tanulási szakasz kezdetén a tanulók induló tudásállapotát.

Alkalmazása: Kiinduló, kezdő szint megállapítása egy-egy tanítási ciklus, új tantervi téma megkezdésekor.

b.) Formatív, fejlesztő értékelés

Célja: Folyamatos információgyűjtés, a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérője. Segítő, formáló szándékú. Felhívja a figyelmet az egyéni haladás ütemére, eredményekre, hiányosságokra.

Alkalmazása: A tanítási – tanulási folyamat egészében megerősítésre, korrigálásra, a tanulók önellenőrző, önértékelő képességének fejlesztésére is alkalmas.

c.) Összegző – lezáró-minősítő (szummatív) értékelés

Célja: A tanulók fejlődésének átfogó minősítése. Adott tanítási – tanulási szakasz lezárásakor az elért tudásállapot rögzítése, viszonyítás a követelmények tükrében az induló tudásállapothoz.

Cél – a minősítés.

Alkalmazása: Nagyobb tanulási témák, időegységek végén, (Félév, tanév vége).

Az 1 – 4. évfolyamon a gyermekek eltérő fejlődési üteme ebben a fejlesztési szakaszban megkívánja az értékelés fejlesztő hatásának előtérbe helyezését. Szeretnénk hatékonyabbá, feszültség mentesebbé tenni az első négy évfolyamon az aktív alapozás időszakát. Alapelvünk, hogy az értékelés messzemenően fejezze ki és segítse a gyermeki személyiség fejlődését.

A heti és éves óraszámok lebontása magyar nyelv és magyar irodalom órákra:

(Az éves óraszámok meghatározásakor 36 hét időtartamú tanévvel számoltunk. Amennyiben ettől eltérő időtartamú egy tanév, s az befolyásolja a tantárgy éves óraszámát is, akkor annak tantárgyakat érintő hatását a tanév első munkaközösségi foglalkozásán egységesen kell meghatározni.)

	magyar irodalom		magyar nyelv		összesen	
	heti óraszám	éves óraszám	heti óraszám	éves óraszám	heti óraszám	éves óraszám
1. évfolyam	nincs megbontva				7	252
2. évfolyam	4	144	3	108	7	252
3. évfolyam	3	108	2	72	5	180
4. évfolyam	3	108	2	72	5	180

1–2. ÉVFOLYAM

A magyar nyelv és irodalom tantárgy az alapfokú képzés első nevelési-oktatási szakaszában komplex egységet alkot. Az olvasás és írás jelrendszerének tanítása párhuzamosan folyik a többi nyelvi készség és képesség, a szóbeli és írásbeli nyelvhasználati területek (*beszéd, olvasás, hallott és olvasott szöveg értése, írás, helyesírás, szóbeli és írásbeli szövegalkotás*) folyamatos fejlesztésével.

A kompetencia-fejlesztés alapja a beszéd, az olvasás és az írás készségszintű elsajátítása.

Az iskolába kerülő gyermekek nyelvhasználata nagyon eltérő. Ennek a két évfolyamnak az egyik fő feladata az ösztönös nyelvhasználat tudatosítása. A nyelvi tudatosság fejlesztésének eredményeként fejlődik a tanuló fonémahallása, szótagolási, valamint analizáló-szintetizáló képessége, mindeközben elsajátítja az olvasás-írás jelrendszerét. A gyermek beszéde ezen oktatási szakaszban folyamatosan fejlődik. Napjainkban a megváltozott társadalmi körülmények következtében a beszédfejlődés lényegesen lelassult, ezért annak tudatos és folyamatos fejlesztése szükséges.

Az óvoda és az iskola közötti átmenet segítésére az előkészítő időszak hosszát rugalmasan kell kezelni, figyelembe véve az iskolába kerülő gyerekek eltérő adottságait, meglévő ismereteit. Ebben az időszakban kell a pedagógusnak megfigyelnie a tanulókat, és ezekre a megfigyelésekre építve kezdeni meg a differenciált fejlesztést. A fejlesztési cél az, hogy a betűtanítás és -tanulás – lehetőség szerint – az első tanév végéig befejeződjék. Az olvasástanuláshoz hasonlóan az írástanulás előkészítésére és jelrendszerének elsajátítására is elegendő időt kell biztosítani, differenciáltan kezelve a tanulók képességbeli eltéréseit. Az írott nagybetűk írásának tanítása második osztályra tevődik.

Az első tanév első féléve előkészítő időszak, melynek célja a tanulók megfigyelése, valamint erre épülve a részképességek koncentrált és differenciált fejlesztése. Bár ebben az időszakban már megkezdődik a betűtanítás, a fő hangsúly a képességfejlesztésen van.

Az **első félévben az írás előkészítése is történik,** melynek során kialakulnak a helyes írásszokások, és megtörténik a tanulók tájékozódási és finommotorikus képességének a fejlesztése. Továbbá a betűelemek megismerése, vázolása, s a betűolvasás tanításával párhuzamosan elkezdődik a kisbetűk írásának tanítása.

Az olvasás jelrendszerének megtanítása párhuzamosan folyik az olvasástechnika és a szövegértés fejlesztésével az egyes témakörök mentén. Az olvasástechnika elsajátításától folyamatosan a szövegértésre tevődik a hangsúly.

Az első két évfolyamon megkezdődik a rendezett íráshasználat kialakítása. Ez lendületes vázolással, vonalvezetés gyakorlásával, rendezett írásképre, önellenőrzésre és javításra való szoktatással történik. Az *írás, helyesírás* tevékenységi kör kapcsán az elsődleges cél a nyelvi tapasztalatszerzésre épülő helyesírás kialakítása és fejlesztése.

Az oktatási szakasz kimeneti méréssel zárul.

Az 1–2. évfolyamon a magyar nyelv és irodalom tantárgyak éves óraszám: 252 óra – 252 óra, összesen: 504 óra. 36 héttel számolva heti 7 tanítási óra.

Mivel a kapcsolódó kerettantervben a tematikai egységek órakerete 1-2. osztályra együttesen van megadva, ezért annak osztályonként bontását a helyi tantervben a következőkben jelöltük meg:

A témakörök és tevékenységek áttekintő táblázata

„A 2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyamára” alapján

Témakör neve	helyi óraszám	
	1. évfolyam	2. évfolyam
BESZÉD ÉS OLVASÁS		
Beszéd és kommunikáció	15 óra	1 óra
Betűtanítás kezdete. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése	60 óra	-
Betűtanítás. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése	48 + 5 53 óra	15 + 5 20 óra
Népmesék, műmesék	6 + 2 8 óra	34 + 2 36 óra
Versek, népköltészeti alkotások	4 óra	28 óra
Helyem a közösségben – család, iskola	3 óra	18 óra
Évszakok, ünnepekörök, hagyományok	4 óra	22 óra
Állatok, növények, emberek	4 + 4 8 óra	19 óra
magyar irodalom – olvasás órakerete:		144 óra
ÍRÁS ÉS HELYESÍRÁS		
Beszéd és kommunikáció	-	12 óra
Óvodából iskolába – írás-előkészítés, íráskészséget megalapozó képességek fejlesztése	32 óra	-
Írás jelrendszere	28 + 8 36 óra	10 + 10 20 óra
A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó	16 óra	8 óra
A nyelv építőkövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg	2 óra	20 óra
Kisbetű – nagybetű	4 óra	12 óra
A magyar ábécé – a betűrend	2 óra	14 óra
Hangok időtartamának jelentés megkülönböztető szerepe	5 óra	22 óra
magyar nyelv (nyelvtan – írás) órakerete		108 óra
Összes óraszám:	252 óra	252 óra

1. osztály

Tematikai egység címe	Órakeret 252
BESZÉD ÉS OLVASÁS	
Beszéd és kommunikáció folyamatos – beépítve az órák tananyagába <i>Nem konkrét órakeretben és tananyaggal valósul meg. Az elsajátítandó ismeretanyag és készségfejlesztési feladatok a magyar nyelv és irodalom órákba beépülve valósulnak meg.</i>	15 óra
<i>Ismétlésre, mérésre, projektre, témahétre szánt órakeret beépítve az egyes témakörök óraszámába</i>	
Betűtanítás kezdete. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése	60 óra
Betűtanítás. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése	53 óra
Népmesék, műmesék	8 óra
Versek, népköltészeti alkotások	4 óra
Helyem a közösségben – család, iskola	3 óra
Évszakok, ünnepkörök, hagyományok	4 óra
Állatok, növények, emberek	8 óra
ÍRÁS ÉS HELYESÍRÁS	
Óvodából iskolába – írás-előkészítés, íráskészséget megalapozó képességek fejlesztése	32 óra
Az írás jelrendszere	36 óra
A nyelv építő kövei: hang/betű, szótag, szó	16 óra
A nyelv építő kövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg	2 óra
Kisbetű – nagybetű	4 óra
A magyar ábécé – a betűrend	2 óra
Hangok időtartamának jelentés-megkülönböztető szerepe	5 óra

BESZÉD ÉS OLVASÁS

Témakör: Beszéd és kommunikáció

Órakeret: 15 óra – *folyamatosan beépülve a magyar nyelv és irodalom órákba*

<p>A témakör sajátossága: a készségfejlesztés. A javasolt óraszám nem egy – egy tanítási órán való megvalósítást jelenti. Megvalósítása akkor a leghatékonyabb, ha a tanítási órák majdnem mindegyikén megvalósul. Az órák tervezésekor figyelembe kell venni az ehhez szükséges időt.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Érzelmi fejlesztés – Hallásfejlesztés beszédhallás fejlesztés – Beszédfejlesztés: beszédlégzés, artikuláció fejlesztése, beszédritmus, beszédtempó, – Ritmusérzék-fejlesztés – Hangok, szótagok analízise, szintézise – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Beszédészlelés, beszédértés – Kifejező, érthető beszéd – Helyesejtés kialakítása – Nem nyelvi jelek használata – Kapcsolatfelvételi formák, társalgási fordulatok – Párbeszéd, szituációs játékok 	<p>A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kifejezően, érthetően, az élethelyzethez igazodva kommunikál; – megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését; – a megismert szavakat, kifejezéseket a nyelvi fejlettségi szintjén alkalmazza; – részt vesz a kortársakkal és felnőttekkel való kommunikációban, beszélgetésben, és alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat; – használja a kapcsolatfelvételi formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdezés, – élményeiről, segítséggel beszámol. 	<ul style="list-style-type: none"> - beszédlégzése és artikulációja megfelelő; - figyelmet fordít a hangok időtartamának helyes ejtésére, a beszéd ritmusára, hangsúlyára, tempójára - a szavakat hangokra, szótagokra bontja; - a hangokból, szótagokból szavakat épít; - a tanult verseket, mondókákat, szöveghűen, érthetően tolmácsolja; - részt vesz ismert szövegek (mondókák, kiszámolók, nyelvtörők, versek, mesék) mozgással, dramatikus elemekkel történő élményszerű megjelenítésében; – bekapcsolódik párbeszéd, dramatikus helyzetgyakorlatok, szituációs játékok megalkotásába.
<p>Fogalmak helyesejtés, beszédlégzés, artikuláció, időtartam, hangerő, beszédtempó, ritmus, párbeszéd, szituáció, drámajáték</p>		

Témakör: Betűtanítás kezdete.

Olvadási készséget megalapozó részképességek fejlesztése

Órakeret: 60 óra

<p>A témakör sajátossága a képességfejlesztés. A javasolt óraszám nem egymást követő tanítási órákra vonatkozik, hanem a rendelkezésre álló minimum időre. A teljes témakörhöz szükséges idő egy félév.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> - Érzelmi fejlesztés - Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés - Beszédfejlesztés: beszédészlelés, beszédértés fejlesztése - Szókincs gyarapítása, aktivizálás - Beszédmotorika, helyesejtés fejlesztése - Nyelvi jelek értelmezési képességének fejlesztése - Megértett szavak, kifejezések integrálása a meglévő szókincsbe - A szóbeli és kifejezőkészség fejlesztése - Téri-időbeli tájékozódás fejlesztése - Szerialitás (sorrendiség, szabályszerűség, ismétlődés) fejlesztése - Gondolkodási műveletek, kiemelten az analízis-szintetizáló képesség fejlesztése - Betű-hang azonosítás - Szótagolás - Olvasástechnika fejlesztése 	<p>A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> - megérti a szóbeli utasításokat, kérdéseket és a szöveg tartalmát - érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál - a hallott történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot 	<ul style="list-style-type: none"> - észleli és/vagy megérti a nyelv alkotóelemeit, hangot/betűt, szótagot, szót, mondatot, szöveget, és azokra válaszokat fogalmaz meg; - részt vesz a testséma-tudatosságot fejlesztő tevékenységekben (szem-kéz koordináció, térérzékelés, irányok, arányok, jobb-bal oldal összehangolása, testrészek tudatosítása) és érzékelő játékokban; - megérti és használja a tér- és időbeli relációs szókincset; - szavakat hangokra, szótagokra bont; - hangokból, szótagokból szavakat épít
<p>Fogalmak hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, hosszú hang, rövid hang, szótag, szó, mondat; viszonyiszavak: bal-jobb, előtte, mögötte, alatta, felette, között, mellette; utána, közben, miközben stb.</p>		

Témakör: Betűtanítás.

Olvadási készséget megalapozó részképességek fejlesztése

Órakeret: 53 óra

A témakör sajátossága: A teljes témakörhöz szükséges legrövidebb idő egy tanév.		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> - Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztése - Beszédfejlesztés: beszédészlelés, beszédértés fejlesztése, szókincs gyarapítása, aktivizálása, beszédmotorika, helyesejtés fejlesztése - A képességfejlesztés területei: Téri-időbeli tájékozódás Szerialitás (a sorrendiség - szabályszerűségek, ismétlődések) Gondolkodási műveletek - Analizáló-szintetizáló képesség fejlesztése - Nyelvi jelek értelmezési képességének fejlesztése - Betű-hang azonosítás - Összeolvasási képesség fejlesztése - Szótagolás - Nyelvi tudatosság fejlesztése: szótag és szó megkülönböztetése, hangok képzési sajátosságainak megfigyelése, szó kezdő hangjának azonosítása tanult betűvel, ismert betűvel szógyűjtés - Olvasástechnika fejlesztése: Szótagolvasás, szóolvasás, mondatolvasás, két-három mondatból álló szöveg olvasása és megértése - Megértett szavak, kifejezések integrálása a meglévő szókincsbe - A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése - A teljes magyar ábécé nyomtatott kis- és nagybetűi 	<p>A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> - megérti a szóbeli utasításokat, kérdéseket és a szöveg tartalmát; - érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; - szavakat, rövid mondatokat hangos vagy néma olvasás útján megért; 	<ul style="list-style-type: none"> - részt vesz a testséma-tudatosságot (szem-kéz koordináció, térérzékelés, irányok, arányok, jobb-bal oldal összehangolása, testrészek fejlesztő tevékenységekben és érzékelő játékokban, a gondolkodási műveletek alkalmazásában - megérti és használja a tér- és időbeli relációs szókincset; - szavakat hangokra, szótagokra bont; - hangokból, szótagokból szavakat épít; - biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét. - ismeri és összeolvassa a magyar ábécé nyomtatott kis és nagybetűit; - Képes az olvasott szavak, rövid mondatok értelmezésére, a megértéséről különböző módon számot tud adni.
<p>Fogalmak hang, betű, kisbetű, nagybetű, magánhangzó, egyjegyű, kétjegyű, háromjegyű mássalhangzó, hosszú hang, rövid hang, szótag, szó, mondat; viszonyiszavak: bal-jobb, előtte, mögötte, alatta, felette, között, mellette; utána, közben, miközben stb.</p>		

Témakör: Népmesék, műmesék

Órakeret: 8 óra

<p>A témakör sajátossága: Értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> - Érzelmi nevelés - Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés - Szótagoló olvasás - Összeolvasás a szótagoktól a mondatokig - Olvasástechnika fejlesztése - Szövegértő olvasás fejlesztése - Események helyszíne, ideje, sorrendje - Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, - Olvasási stratégiák: jóslás, keresés - Önállóan, képek vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően a lényeges elemek kiemelése és összefoglalása. - A nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi 	<p>A tanuló adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; - részt vesz az adott közösség kultúrájának megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására; részt vesz az értelmezésében, feldolgozásában. - ismeri az olvasás jelrendszerét; - egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; - képességeinek megfelelő rövid, néhány mondatból álló szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; 	<ul style="list-style-type: none"> - megismer néhány mesét a magyar – és rokon kultúrájú népek irodalmából; - részt vesz népmesék és műmesék, történetek közös olvasásában, feldolgozásában; - közös olvasás, szövegfeldolgozás során megismer néhány mesét, elbeszélést
<p>Fogalmak szótag, szó, mondat, szöveg, mese, szereplő, helyszín, időrend, tartalom,</p>		
<p>JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK: Bábszínház, színházlátogatás Élő meseíró meghívása, író-olvasó–találkozó szervezése</p>		
<p>Törzsanyag: Magyar népmesék: A vadgalamb és a szarka; Két kecske találkozott a pallón; Csali mese (Benedek Elek); Lázár Ervin: Mese reggelre; Kormos István: Vackor az első bében (részletek) A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak: A kiskakas gyémánt félkrajcárja (Arany László); Fazekas Anna: Öreg néne özikéje (verses mese); Móricz Zsigmond: Iciri-piciri; Kutya-macska barátság; Kányádi Sándor: Mesemorzsa; A kismalac és a farkasok (Arany László); Lázár Ervin: A lyukas zokni</p>		

Témakör: Versek, népköltészeti alkotások

Órakeret: 4 óra

<p>A témakör sajátossága: Értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. A témakör tanulói tevékenységeinek egy része kapcsolódik a „Beszéd és kommunikáció” témakör tevékenységeihez. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> - Érzelmi fejlesztés - Kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése - érzékszervek bevonásával - Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés - Ritmusérzék fejlesztése - Magánhangzók, mássalhangzók - Szótagoló olvasás - Összeolvasás a szótagoktól a mondatokig - Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés - Verbális memória fejlesztése - Népköltészeti alkotások, mondókák, népdalok, sorolók, kiszámolók stb. - Ritmusélmény A nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi 	<p>A tanuló adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; - ismeri az olvasás jelrendszerét; - egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; - ismer és megért rövidebb nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb verseket; - részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására; - élményt és tapasztalatot szerez különböző ritmikájú lírai művek megismerésével népköltészeti alkotásokból; - érzékeli és átéli a vers ritmusát és hangulatát 	<ul style="list-style-type: none"> - részt vesz magyar népi mondókák, népdalok, magyar gyerekversek mozgásos-játékos feldolgozásában, dramatikus előadásában; - megtapasztalja a vershallgatás, a versmondás, a versolvasás örömét és élményét; - segítséggel, majd önállóan szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, mondókát - különböző ritmikájú lírai művek megismerésével élményt és tapasztalatot szerez. - Megismer alkotásokat a népköltészetből - megismer néhány életkorának megfelelő verset a magyar irodalomból
<p>Fogalmak: vers, mondóka, kiszámoló, soroló, ritmus, költő, cím</p>		
<p>Törzsanyag: Móricz Zsigmond: A török és a tehének; Kányádi Sándor: Ha a napnak; Kiss Anna: A nappal és az éjszaka; Romhányi József: A bűnbánó elefánt; Gazdag Erzsébet: Álmomban</p> <p>A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak: Móra Ferenc: Zengő ABC; Tarbay Ede: Mit beszélt a vízimalom a patakka?; Tamkó Sirtó Károly: Pinty és ponty; Zelk Zoltán: Kóc, kóc; Weöres Sándor: Nyári este</p>		

Témakör: Helyem a közösségben – család, iskola**Órakeret:** 3 óra

<p>A témakör sajátossága: Értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. Itt kerül sor a társadalmi értékek (család, iskola) tudatosítására. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége. <i>Kapcsolat az etika – erkölcsan tantárggyal.</i></p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> - Érzelmi fejlesztés - Beszédkészség, szókincs fejlesztése, szókincsbővítés - Verbális memória fejlesztése - Időben való tájékozódás fejlesztése - Szótagoló olvasás - Összeolvasás a szótagoktól a mondatokig - Szövegértő olvasás fejlesztése - Empatikus képesség fejlesztése - A nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi - Szépirodalmi és ismeretközlő szövegek 	<p>A tanuló adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> - képes családjából származó közösségi élményeit megfogalmazni, összevetni az iskolai élet adottságaival, a témakört érintő beszélgetésekben aktívan részt venni - egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képes, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; - azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására; - képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; - megfogalmazza, néhány érvel alátámasztja saját álláspontját. Meghallgatja társai véleményét, együttműködik velük; - részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban, és az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat; 	<ul style="list-style-type: none"> - rövid meséket közösen olvas, megért, feldolgoz; - élményeket és tapasztalatokat szerez változatos irodalmi szövegtípusok és műfajok –megismerésével; azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket - képességeihez mérten bekapcsolódik párbeszéd, dramatikus szituációs játékok megalkotásába; -önállóan vagy tanítói segítséggel összefoglalja az olvasott történet tartalmát; - megéli és az általa választott formában megjeleníti a kisebb közösséghez (család, osztály) tartozás élményét.
<p>Fogalmak: iskola, osztály, közösség, tanítási idő, szünet, vakáció, család, családtag, rokon, testvér, nagyszülő, unoka, , otthon, barát, összetartozás, felelősség, becsületesség, igazságosság, munka, házimunka, történet, cím, helyszín, szereplők</p>		
<p>JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK: részvétel családi napon, idősök napján, hasonló események szervezése</p>		
<p>TÖRZSANYAG Janikovszky Éva: Már iskolás vagyok (részletek); Nemes Nagy Ágnes: Gesztenyefalevél; Zelk Zoltán: Kicsi vagyok én; valamint ismerettartalmú szövegek a Helyem a közösségben – család, iskola témakörben</p>		

Témakör: Évszakok, ünnepkörök, hagyományok

Órakeret: 4 óra

<p>A témakör sajátossága: az ünnepkörök megismerésére, az évszakok ritmikusságának tapasztalására és képességfejlesztésre épül. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> - Érzelmi fejlesztés - Szótagoló olvasás - Szövegértő olvasás fejlesztése, beszéd és szókincs fejlesztése, szókincsbővítés - Verbális memória fejlesztése - Nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi - Nemzeti – és családi ünnepeink - Magyar hagyományok tisztelete - Az évszakok és ünnepek, jeles napok, népszokások (betlehemezés, március 15., húsvéti locsolkodás) jellemzői, körforgásuk - nemzeti ünnepen elhangzó költemények figyelmes hallgatása - Szólások, közmondások, találós kérdések, nyelvtörők, kiszámolók, mondókák 	<p>A tanuló adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; - ismeri az olvasás jelrendszerét; - életkorának megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; - egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; - megismer az évszakokhoz, jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz kapcsolódó szövegeket, dalokat, szokásokat, népi gyermekjátékokat - megéli és az általa választott formában megjeleníti a közösséghez tartozás élményét; 	<ul style="list-style-type: none"> - részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, - megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet.
<p>Fogalmak keresztény/keresztyén ünnepkörhöz kapcsolódó jelképek (betlehemi csillag, bárány), családi ünnep, nemzeti ünnep, népszokás, népi hagyomány, jeles napok, népi gyermekjáték, hazaszeretet, magyarságtudat, közösség, szólás, közmondás, évszak, körforgás</p>		
<p>JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK: Részvétel hagyományokhoz, ünnepkörökhöz kapcsolódó programokon</p>		
<p>TÖRZSANYAG Magyar népköltés: Hónapsoroló; Zelk Zoltán: Négy vándor; Weöres Sándor: Száncsengő Gazdag Erzsébet: Itt a farsang; Tavasz; Devecsery László: Húsvét; Szilágyi Domokos: Két nyári mondóka; Ágh István: Virágosat álmodtam; valamint ismerettartalmú szövegek az Évszakok, ünnepkörök, hagyományok témakörben (A vastag betűs mű memoriter.)</p>		

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak:

Hónapmondóka; Csanádi Imre: Doromboló;

Témakör: Állatok, növények, emberek**Órakeret: 8 óra****A témakör sajátossága:**

az ünnepkörök megismerésére, az évszakok ritmikusságának tapasztalására és képességfejlesztésre épül. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértés fejlesztése – Olvasási stratégiák: cím és/vagy kép alapján következtetés a szöveg témájára – Beszédfejlesztés – Érzelmi fejlesztés – Kedvenc állat vagy növény néhány mondatos bemutatása – Egyéni beszámoló a természeti környezetben végzett megfigyelésről – Környezet iránti felelősségtudat alakítása, fejlesztése – Állatok csoportosítása különféle szempontok szerint (élőhely, táplálék) – Szövegben való tájékozódás fejlesztése – Ok-okozati összefüggések feltárása tanítói segítséggel – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése érzékszervek bevonásával 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; – a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; – egyszerű, játékos formában megismerkedik a szövegek különböző modalitásával, médiumok szövegalkotó sajátosságainak alapjaival; – tapasztalatot szerez a szövegből való információgyűjtés módjairól; – gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit; – különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen; 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a feladatvégzéshez szükséges személyes élményeit, előzetes tudását felidézi; – képzeletét a megértés érdekében mozgósítja; – érti az írott utasításokat, közléseket, kérdéseket, azokra adekvát módon reflektál.

Fogalmak: ismeretközlő szöveg, adat, információ, időrend, cím, illusztráció**JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:**Településen, település közelében található állat-, növény-, botanikus kert meglátogatása
Részvétel természetvédelmi projektben**TÖRZSANYAG:**

Ismeret tartalmú szövegek az Állatok, növények, emberek témakörben – A fehér gólya; A füstifecske; A sün; A mókus

ÍRÁS – HELYESÍRÁS

Témakör: Óvodából iskolába – írás-előkészítés, íráskészséget megalapozó képességek fejlesztése

Órakeret: 32 óra

A témakör sajátossága: Ez a tematikus egység szoros egységet képez, az óraszám iránymutatást ad a szükséges időre vonatkozóan is. A megvalósításhoz szükséges idő egy félév.

Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> –Szerialitás (a sorrendiség - szabályszerűségek, ismétlődések) fejlesztése –Hallásfejlesztés- beszédhallás fejlesztése –Testséma, nagymozgások fejlesztése –Tapintás, érzékelés fejlesztése –Finommotorika fejlesztése –Síkbeli tájékozódás fejlesztése –Tájékozódás a hármas osztatú vonalrendszerben –Helyes ceruzafogás kialakítása –Írástevékenységhez szükséges helyes testtartás kialakítása –Betűelemek 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> - részt vesz nagymozgást és finommotorikát fejlesztő tevékenységekben, érzékelő játékokban; - tér- és síkbeli tájékozódást fejlesztő feladatokat megold.
<p>Fogalmak betűelem, számelem, vonalrendszer, kapcsolás; viszonyszavak: bal-jobb, előtte, mögötte, alatta, felette, között, mellette stb.</p>		

Témakör: Írás jelrendszere**Órakeret: 36 óra**

A témakör sajátossága A tematikus egység szoros egységet képez, az óraszám iránymutatást ad a szükséges időre vonatkozóan is.		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
–Szerialitás (a sorrendiség - szabályszerűségek, ismétlődések) fejlesztése –Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés –Testséma, (szem-kéz koordináció, térérzékelés, irányok, arányok, jobb-bal oldal összehangolása, testrészek) nagymozgások fejlesztése –Tapintás, érzékelés fejlesztése –Finommotorika fejlesztése –Síkbeli tájékozódás fejlesztése –Helyes ceruzafogás kialakítása –Írástevékenységhez szükséges helyes testtartás kialakítása –Írástechnika fejlesztése –Írott kisbetűk alakítása, kapcsolása –Nyelvi jelek értelmezési képességének fejlesztése –Betű- és hangazonosítás –Analizáló-szintetizáló képesség fejlesztése –Magyar ábécé írott kisbetűi és kapcsolásuk –3-4 szóból álló mondatok írása	A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően: – kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír. Törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre; – törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására.	A témakör tanulása eredményeként a tanuló: –részletvesztést és finommotorikát fejlesztő tevékenységekben és érzékelő játékokban; – tér- és síkbeli tájékozódást fejlesztő feladatokat megold; – saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét; – a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szó szerkezeteket, mondatokat önállóan leírja; – írásbeli munkáját segítséggel ellenőrzi és javítja.

Fogalmak

hang, betű, betűelem, hosszú hang, rövid hang, kisbetű, nagybetű, vonalrendszer, írásjel, ékezet, magánhangzó, mássalhangzó, szótag, szó, mondat; viszonzyszavak: bal-jobb, előtte, mögötte, alatta, felette, között, mellette stb.

Témakör: A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó

Órakeret: 16 óra

A témakör sajátossága hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.

Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Hang- és betűanalízis, analízáló képesség fejlesztése – Fonémahallás fejlesztése – Vizuális memória fejlesztése – Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetéséhez) – Beszéd- és artikulációs képesség fejlesztése – Helyesírási készség fejlesztése – Egyjegyű, kétjegyű, háromjegyű mássalhangzók írása a szavakban – A kiejtéssel megegyező rövid (2-3 szótagból álló) szavak helyes leírása; – Aktív szókinccs fejlesztése 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – saját tempójában elsajátítsa az anyanyelvi írás jelrendszerét; – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan írjon, és törekedjék a rendezett írásképre; – törekedjék a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására; – a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat önállóan leírja; – érthetően, a kommunikációs helyzetnek megfelelően kommunikáljon; – feladatvégzés során társaival együtt működjék; – írásbeli munkáját segítséggel ellenőrizze, javítsa. 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – megfigyeli, és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat; – különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű betűk között;

Fogalmak:

hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, egyjegyű mássalhangzó, kétjegyű mássalhangzó, háromjegyű mássalhangzó, hosszú/kettőzött mássalhangzó, hosszú/kettőzött kétjegyű

(háromjegyű) mássalhangzó, rövid magánhangzó, hosszú magánhangzó, szótag, szó, „j” hang kétféle jelölése

Témakör: A nyelv építő kövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg

Órakeret: 2 óra

<p>A témakör sajátossága hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Ösztönös nyelvtudás formálása – Nyelvi tudatosság fejlesztése – Hibajavítás szövegminta alapján – Helyesírási készség alapozása, differenciált fejlesztése – Megfigyelt és szavakban a „j” hang helyes jelölése 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – észleli és/vagy megérti a nyelv alkotóelemeit, hangot/betűt, szótagot, szót, mondatot, szöveget, és azokra válaszokat fogalmaz meg; – írásbeli munkáját segítséggel ellenőrzi, javítja; – megadott szempontok alapján szóban mondatokat alkot. 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – megfigyeli, és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint az időtartamukat; – a kiejtéssel megegyező rövid szavak leírásában követi a helyesírási szabályait; – szavakat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján.
<p>Fogalmak: betű, hang, szó, szókapcsolat, mondat, szöveg, j-ly, írásjel,</p>		

Témakör: Kisbetű – nagybetű

Órakeret: 4 óra

<p>A témakör sajátossága hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<p>– Szókincsfejlesztés, szókincs-aktivizálás</p> <p>– Helyesírási készség fejlesztése funkcionális másolással, tollbamondással</p> <p>– Hibajavítás és önellenőrzési képesség fejlesztése</p>	<p>A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <p>– élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál;</p>	
<p>Fogalmak: kisbetűs ábécé</p>		

Témakör: A magyar ábécé – a betűrend

Órakeret: 2 óra

<p>A témakör sajátossága hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<p>– Hang- és betűanalízis, analízáló képesség fejlesztése</p> <p>– Fonémahallás fejlesztése</p> <p>– Vizuális memória fejlesztése</p> <p>– Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetéséhez)</p> <p>– Beszéd- és artikulációs képesség fejlesztése</p>	<p>a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <p>– saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét;</p> <p>– az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre;</p>	<p>a tanuló:</p> <p>– megfigyeli, és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat;</p> <p>– különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű betűk között, és írásban pontosan jelöli ezeket a tanult szavakban.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Helyesírási készség fejlesztése – Aktív szókincs fejlesztése – A nyomtatott és írott magyar ábécé kis- és nagybetűi 	<ul style="list-style-type: none"> – törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására; – a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szószerkezeteket, önállóan leírja; – érthetően, a kommunikációs helyzetnek megfelelően kommunikál; – feladatvégzés során társaival együttműködik; – írásbeli munkáját segítséggel ellenőrzi és javítja. 	
<p>Fogalmak: hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, egyjegyű mássalhangzó, kétjegyű mássalhangzó, háromjegyű mássalhangzó, hosszú/kettőzött mássalhangzó, hosszú/kettőzött kétjegyű mássalhangzó, rövid magánhangzó, hosszú magánhangzó, szótag, szó, „j” hang kétféle jelölése</p>		

Témakör: Hangok időtartamának jelentés-megkülönböztető szerepe

Órakeret: 5 óra

<p>A témakör sajátossága hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Fonémahallás fejlesztése – Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetése) – Szókincsfejlesztés – Artikuláció fejlesztése – Beszédfejlesztés – Helyesírási készség fejlesztése 	<p>a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét; – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre; 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – megfigyeli, és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat.

	– törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására; – írásbeli munkáját segítséggel ellenőrzi, javítja.	
Fogalmak: mondat, szó, rövid/hosszú magánhangzó/mássalhangzó		

2. osztály

Tematikai egység címe	Órakeret 252
BESZÉD ÉS OLVASÁS	
Beszéd és kommunikáció folyamatos – beépítve az órák tananyagába <i>Nem konkrét órakeretben és tananyaggal valósul meg. Az elsajátítandó ismeretanyag és készségfejlesztési feladatok a magyar nyelv és irodalom órákba beépülve valósulnak meg.</i>	1 óra
<i>Ismétlésre, mérésre, projektre, témahétre szánt órakeret beépítve az egyes témakörök óraszámába</i>	
Betűtanítás. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése.	20 óra
Népmesék, műmesék	36 óra
Versek, népköltészeti alkotások	28 óra
Helyem a közösségben – család, iskola	18 óra
Évszakok, ünnepkörök, hagyományok	22 óra
Állatok, növények, emberek	19 óra
magyar irodalom – olvasás órakeret terhére:	144 óra
ÍRÁS ÉS HELYESÍRÁS	
Beszéd és kommunikáció folyamatos – beépítve az órák tananyagába <i>Nem elsősorban konkrét órakeretben és tananyaggal valósul meg. Az elsajátítandó ismeretanyag és készségfejlesztési feladatok a magyar nyelv és irodalom órákba beépülve valósulnak meg.</i>	12 óra
Az írás jelrendszere	20 óra
A nyelv építő kövei: hang/betű, szótag, szó	8 óra

A nyelv építő kövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg	20 óra
Kisbetű – nagybetű	12 óra
A magyar ábécé – a betűrend	14 óra
Hangok időtartamának jelentés-megkülönböztető szerepe	22 óra
magyar nyelv – nyelvtan, írás órák terhére	108 óra

Beszéd és olvasás

Témakör: Beszéd és kommunikáció

Órakeret: 1 óra - folyamatosan beépülve a magyar nyelv és irodalom órákba (kiemelten a magyar nyelv órákba)

<p>A témakör sajátossága a készségfejlesztés. A javasolt óraszám nem egy – egy tanítási órán való megvalósítást jelenti. Megvalósítása akkor a leghatékonyabb, ha a tanítási órák majdnem mindegyikén megvalósul. Az órák tervezésekor figyelembe kell venni az ehhez szükséges időt.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Érzelmi fejlesztés – Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés – Beszédfejlesztés: beszédlégzés, artikuláció fejlesztése, beszédritmus, beszédtempó, - Ritmusérzék-fejlesztés – Szótagok analízise, szintézise – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Beszédészlelés, beszédértés – Kifejező, érthető beszéd – Helyesejtés kialakítása – Nem nyelvi jelek használata – Kapcsolatfelvételi formák, társalgási fordulatok – Párbeszéd, szituációs játékok 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kifejezően, érthetően, az élethelyzethez igazodva kommunikál; – megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a kommunikációs helyzetnek megfelelően reagál; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését; – a megismert szavakat, kifejezéseket a nyelvi fejlettségi szintjén alkalmazza; – részt vesz a kortársakkal és felnőttekkel 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – beszédlégzése és artikulációja megfelelő; – figyelmet fordít a hangok időtartamának helyes ejtésére, a beszéd ritmusára, hangsúlyára, tempójára, a beszédhelyzetnek megfelelő hangerőválasztásra; – a szavakat szótagokra bontja; – a hangokból, szótagokból szavakat épít; – a tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szöveghűen, érthetően tolmácsolja; – részt vesz ismert szövegek (mondókák, kiszámolók, nyelvtörők, versek, mesék) mozgással, dramatikus elemekkel történő élményszerű megjelenítésében;

	<p>való kommunikációban, beszélgetésben, vitában, és alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat;</p> <ul style="list-style-type: none"> – használja a kapcsolatfelvételi formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdezés, – élményeiről önállóan is beszámol. 	<ul style="list-style-type: none"> – bekapcsolódik párbeszéd, dramatikus helyzetgyakorlatok, szituációs játékok megalkotásába.
<p>Fogalmak: helyesejtés, beszédlejtés, artikuláció, időtartam, hangerő, beszédtempó, ritmus, testtartás, mimika, párbeszéd, szituáció, drámajáték</p>		

Témakör: Betűtanítás. Olvasási készséget megalapozó rész képességek fejlesztése

Órakeret: 20 óra

<p>A témakör sajátossága a készségfejlesztés. A javasolt óraszám nem egy – egy tanítási órán való megvalósítást jelenti. Megvalósítása akkor a leghatékonyabb, ha a tanítási órák majdnem mindegyikén megvalósul. Az órák tervezésekor figyelembe kell venni az ehhez szükséges időt.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Érzelmi nevelés – Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztése – Beszédfejlesztés: beszédészlelés, beszédértés fejlesztése – Szókincs gyarapítása, aktivizálása – Nyelvi jelek értelmezési képességének fejlesztése – Szerialitás (a sorrendiség - szabályszerűségek, ismétlődések) fejlesztése – Analizáló-szintetizáló képesség fejlesztése – Szótagolás – Nyelvi tudatosság fejlesztése: szótag és szó megkülönböztetése, hangok képzési sajátosságainak megfigyelése, – Olvasástechnika fejlesztése 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – megérti a szóbeli utasításokat, kérdéseket és a szöveg tartalmát; – érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – ismer és alkalmaz néhány digitális olvasási technikát. 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – megérti és használja a tér- és időbeli relációs szókincset; – szavakat hangokra és szótagokra bont; – hangokból, szótagokból szavakat épít; – biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét.

<ul style="list-style-type: none"> – Szó- és mondatolvasás, két-három mondatból álló szöveg olvasása és megértése – Megértett szavak, kifejezések integrálása a meglévő szókincsbe – A szóbeli kifejezőképesség fejlesztése – A teljes magyar ábécé nyomtatott kis- és nagybetűi 		
<p>Fogalmak: hang, betű, kisbetű, nagybetű, magánhangzó, egyjegyű, kétjegyű, háromjegyű mássalhangzó, hosszú hang, rövid hang, szótag, szó, mondat; viszonyszavak</p>		

Témakör: Népmesék, műmesék

Órakeret: 36 óra

<p>A témakör sajátossága hogy érték közvetítésre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Érzelmi nevelés – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Szótagoló olvasás – Összeolvasás a mondatokig – Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértő olvasás fejlesztése – Események helyszíne, ideje, sorrendje – Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása – Olvasási stratégiák: jóslás, keresés – Önállóan, képek vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően a lényeges elemek kiemelése és összefoglalása. 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – részt vesz az adott közösség kultúrájának megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására; – biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét; – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – megismer néhány mesét és történetet a magyar – és rokon kultúrájú népek irodalmából; – részt vesz népmesék és műmesék, történetek közös olvasásában, feldolgozásában; – megérti a közösen olvasott rövid szövegeket, részt vesz azok olvasásában, feldolgozásában; – a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot; – részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg

<p>– Népmesék jellemző jegyeinek megfigyelése: meseszámok, kezdő és záró fordulatok, szóismétlések, szereplőtípusok</p> <p>– A nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi</p>	<p>tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;</p> <p>– a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;</p> <p>– részt vesz különböző műfajú és megjelenésű szövegek olvasásában és feldolgozásában;</p> <p>– különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között;</p> <p>– képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;</p> <p>– felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust, és annak megoldását;</p> <p>– önállóan, képek vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja azt;</p> <p>– alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat.</p>	<p>hatására benne kialakult képet;</p> <p>– közös olvasás, szövegfeldolgozás során megismer néhány mesét, elbeszélést</p>
<p>Fogalmak: Szó, mondat, szöveg, mese, népmese, műmese, cím, szerző, szereplő, helyszín, időrend, tartalom, állandósult szókapcsolat, kezdő és záró fordulat, meseszám</p>		
<p>A törzsanyag: Miért haragszik a disznó a kutyára, a kutya a macskára, a macska az egérre?; A sajtot osztó róka; A varga, a szikra és a bab; A róka és a kácsák; Jakab meg az apja; Az okos leány; Az öreg halász és a nagyravágyó felesége (Illyés Gyula); A hiú király; Zelk Zoltán: A három nyúl (verses mese); A pap meg a tojások (cigány népmese); Csukás István: Sün Balázs;</p> <p>A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak Csukás István: A téli tücsök meséi /részlet/; Egy különös idegen; Süsü /részlet/; A galamb, a réce meg a lúd; Az állatok vitája; Ki a legelőbbvaló?; A szegényember káposztája; Kinek köszönt a vándor?;</p>		

<p>Az állatok nyelvén tudó juhász; Tréfás mese (Benedek Elek gyűjtése); Móra Ferenc: Levelek hullása; Osváth Erzsébet: A fecskerepülőtéren; Lázár Ervin: Kék meg a sárga; A fába szorult hernyó /részlet/; Kányádi Sándor: A néma tulipán; Mogyoró király meséje; A mindennapi kenyér; Mesemorzsa Jékely Zoltán: A három pillangó; Janikovszky Éva: Ha én felnőtt volnék; Kutya-macska barátság; Hárs Ernő: Vége a vakációnak; A kisgömböc;</p>
<p>Javasolt tevékenységek: Bábszínház, színházlátogatás Élő meseíró meghívása, író-olvasó–találkozó szervezése</p>

Témakör: Versek, népköltészeti alkotások

Órakeret: 28 óra

<p>A témakör sajátossága hogy értékrendszerre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A témakör tanulói tevékenységeinek egy része kapcsolódik a „Beszéd és kommunikáció” témakör tevékenységeihez. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Érzelmi fejlesztés – Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés – Ritmusérzék fejlesztése, ritmusélmény – Olvasástechnika fejlesztése – Összeolvasás a mondatokig – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Verbális memória fejlesztése – Népköltészeti alkotások, mondókák, népdalok, sorolók, kiszámolók stb. – Belső képalkotás, kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése érzékszervek bevonásával 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét; – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – részt vesz magyar népi mondókák, népdalok, klasszikus és kortárs magyar gyerekversek mozgásos-játékos feldolgozásában, dramatikus előadásában; – megtapasztalja a vershallgatás, a versmondás, a versolvasás örömét és élményét; – segítséggel vagy önállóan előad verseket ritmuskísérettel; – a versek hangulatát kifejezi a különféle érzékszervi tapasztalatok segítségével (színek, hangok, illatok, tapintási élmények stb.); – a tanító vagy társai segítségével, együttműködésével

<p>– Egyéni olvasat megteremtése segítségével</p> <p>– A nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi</p> <p>– A vers formai jellemzői: ritmus, rím, refrén</p> <p>– Magánhangzók, mássalhangzók</p>	<p>– a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;</p> <p>– ismer és megért rövidebb nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket;</p> <p>– részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására;</p> <p>– élményt és tapasztalatot szerez különböző ritmikájú lírai művek megismerésével a kortárs és a klasszikus gyermeklírából és a népköltészeti alkotásokból;</p> <p>– érzékeli és átéli a vers ritmusát és hangulatát</p> <p>– felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést, elbeszélő költemények esetén a helyszínt, a szereplőket, az esetleges konfliktust és annak megoldását.</p>	<p>verssorokat, versrészleteket memorizál;</p> <p>– önállóan szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, prózai vagy dramatikus szöveget, szövegrészletet;</p> <p>– különböző ritmikájú lírai művek megismerésével élményt és tapasztalatot szerez. Megismer alkotásokat a népköltészetből, a kortárs és klasszikus gyermeklírából;</p> <p>– megismer néhány klasszikus, életkorának megfelelő verset a magyar irodalomból</p>
<p>Fogalmak: vers, verses mese, mondóka, kiszámoló, soroló, népdal, verssor, versszak, rím, ritmus, refrén, költő, cím, népköltészet, műköltészet</p>		
<p>Törzsanyag: Nemes Nagy Ágnes: Nyári rajz; József Attila: Hangya; József Attila: Altató; Weöres Sándor: Galagonya; Zelk Zoltán: Este jó, este jó...; Csoóri Sándor: Esti párbeszéd; Csodakutya; Móra Ferenc: A cinege cipője; Petőfi Sándor: Anyám tyúkja; Petőfi Sándor: Arany Lacinak; (A vastag betűs művek memoritek.)</p> <p>A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak: Kányádi Sándor: Ballag már; Szarvasitató; Aki fázik; Móra Ferenc: Csókai csóka; Nemes Nagy Ágnes: A titkos út; Névnepre; Lila fecske; Romhányi József: A pék pókja; Weöres Sándor: Nyári este;</p>		
<p>Javasolt tevékenységek: Bábszínház, színházlátogatás Élő meseíró meghívása, író-olvasó-találkozó szervezése</p>		

Témakör: Helyem a közösségben – család, iskola

Órakeret: 18 óra

<p>A témakör sajátossága hogy képességfejlesztésre épül. Itt kerül sor a társadalmi értékek (család, iskola) tudatosítására. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Érzelmi fejlesztés – Beszédkészség fejlesztése – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Verbális memória fejlesztése – Időben való tájékozódás fejlesztése – Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértő olvasás fejlesztése – Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása – Empatikus képesség fejlesztése – A nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi 	<p>A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét; – képes családjából származó közösségi élményeit megfogalmazni, összevetni az iskolai élet adottságaival, a témakört érintő beszélgetésekben aktívan részt venni – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képes, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti 	<p>A tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rövid meséket közösen olvas, megért, feldolgoz; – megfigyeli és összehasonlítja a történetek tartalmát és a saját élethelyzetét; – mozgósítja a hallott és olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat; – élményeket és tapasztalatokat szerez változatos irodalmi szövegtípusok és műfajok, klasszikus, kortárs magyar alkotások – megismerésével; – megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet; – felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a

<p>– Olvasási stratégiák: jóslás, keresés</p> <p>– Szépirodalmi és ismeretközlő szövegek</p>	<p>az új szó vagy kifejezés jelentését;</p> <p>– a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;</p> <p>– felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását, részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására;</p> <p>– különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között;</p> <p>– képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;</p> <p>– Képes önállóan vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően a lényeges elemek kiemelésére és összefoglalására;</p> <p>– alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat;</p> <p>– megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját. Meghallgatja társai véleményét, együttműködik velük;</p> <p>– részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban, és az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat;</p> <p>– önállóan vagy segítséggel szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, prózai és dramatikus szöveget, szövegrészletet.</p>	<p>történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust, és annak megoldását;</p> <p>– a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot;</p> <p>– képességeihez mérten bekapcsolódik párbeszédbe, dramatikus szituációs játékok megalkotásába;</p> <p>– különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között;</p> <p>– önállóan vagy tanítói segítséggel összefoglalja az olvasott történet tartalmát;</p> <p>– könyvet kölcsönöz a könyvtárból, és azt el is olvassa, élményeit, gondolatait az általa választott módon megosztja;</p> <p>– részt vesz konfliktusokat feldolgozó dramatikus játékokban;</p> <p>– megéli és az általa választott formában megjeleníti a kisebb közösséghez (család, osztály) tartozás élményét.</p>
<p>Fogalmak: iskola; osztály, közösség, könyvtár, tanítási idő, szünet, vakáció, házi feladat, család, családtag, rokon, testvér, nagyszülő, dédszülő, unoka, dédunoka, unokatestvér, otthon, barát, társ,</p>		

összetartozás, felelősség, hűség, becsületesség, igazságosság, munka, házimunka, történet, mese, vers, bekezdés, párbeszéd, cím, szerző, helyszín, szereplők és tulajdonságaik, probléma és megoldás
<p>Törzsanyag: Hervay Gizella: Elfelejtő mese; valamint ismerettartalmú szövegek a Helyem a közösségben – család, iskola témakörben</p> <p>A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak Fésűs Éva: Csupafül huszonkét meséje (részlet); Janikovszky Éva: Velem mindig történik valami</p>
<p>Javasolt tevékenységek: szociális otthon, idősek otthona stb. látogatása részvétel családi napon, idősek napján, hasonló események szervezése</p>

Témakör: Évszakok, ünnepkörök, hagyományok
Órakeret: 22 óra

<p>A témakör sajátossága az ünnepkörök megismerésére, az évszakok ritmikusságának tapasztalására és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Érzelmi fejlesztés – Az olvasástechnika fejlesztése – Szövegértő olvasás fejlesztése, beszéd fejlesztése – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Verbális memória fejlesztése – Nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi – Nemzeti ünnepeink, családi ünnepeink – Magyar hagyományok tisztelete – Az évszakok és ünnepek, jeles napok, népszokások (betlehemezés, március 15.) jellemzői, körforgásuk – keresztény/keresztyén ünnepkör: karácsony, húsvét, pünkösd – nemzeti ünnepen elhangzó költemények figyelmes 	<p>A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét; – életkorának megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – felismeri, értelmezi szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; 	<p>A tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet.

<p>hallgatása, ismeretek szerzése jeles történelmi személyekről</p> <ul style="list-style-type: none"> – Lakóhely hagyományainak megismerése – Szólások, közmondások, találós kérdések, nyelvtörők, kiszámolók, mondókák 	<ul style="list-style-type: none"> – a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; – megismer az évszakokhoz, jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz kapcsolódó szövegeket, dalokat, szokásokat, népi gyermekjátékokat, és ismeri ezek éves körforgását; – jellemző és ismert részletek alapján azonosítja a nemzeti ünnepeken elhangzó költemények részleteit, szerzőjüket megnevezi; – felismer és ért néhány egyszerű, gyakori közmondást és szólást, – megéli és az általa választott formában megjeleníti a közösséghez tartozás élményét; – részt vesz gyerekeknek szóló kiállítások megismerésében, alkotásaival hozzájárul létrehozásukhoz; – élményeket és tapasztalatokat szerez saját lakóhelyének irodalmi és kulturális értékeiről; – feladatok megoldása során társaival együttműködik. 	
<p>Fogalmak: keresztény/keresztényen ünnepkörhöz kapcsolódó jelképek (betlehemi csillag, bárány), családi ünnep, nemzeti ünnep, népszokás, népi hagyomány, jeles napok, népi gyermekjáték, hazaszeretet, magyarságtudat, közösség, szólás, közmondás, évszak, körforgás</p>		
<p>Törzsanyag: Kányádi Sándor: Jön az ősz; Petőfi Sándor: Itt van az ősz, itt van újra /részlet/; Lázár Ervin: Mit ugrálsz, hideg?; Betlehemes játék; Weöres Sándor: Újévi mese; Devecsery László: Húsvét; A virágok vetélkedése (népköltészet – húsvét); Szabó Lőrinc: Tavasz; Szilágyi Domokos: Két nyári mondóka; valamint ismerettartalmú szövegek az Évszakok, ünnepkörök, hagyományok témakörben (A vastag betűs művek memorittek.) A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak: Hónapmondóka; Csanádi Imre: Négy testvér; Doromboló; Farkas üvölt Zelk Zoltán: Őszi mese; Téli fák; Téli mese; Csilingel a gyöngyvirág Móra Ferenc: A kíváncsi hópelyhek;</p>		

Nemes Nagy Ágnes: Hóesésben; Kányádi Sándor: Betemetett a nagy hó; Szeptember; Fenyőmese; Aki fázik; Szabó Lőrinc: Esik a hó; Devecsery László: Karácsonyi éjben, Szilágyi Domokos: Ősz; Kodály Zoltán: Pünkösdlő (részlet); Elindult Mária – magyar népének;
Javasolt tevékenységek: Részvétel hagyományokhoz, ünnepkörökhöz kapcsolódó programokon Települési helytörténeti gyűjtemény meglátogatása Ünnepekhez kapcsolódó emlékhelyek meglátogatása

Témakör: Állatok, növények, emberek

Órakeret: 19 óra

<p>A témakör sajátossága hogy az élő és az élettelen világhoz való emberi viszonyulási rendszerre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Olvasástechnika és a szövegértés fejlesztése – Olvasási stratégiák: cím és/vagy kép alapján következtetés a szöveg témájára – Beszédfejlesztés - Szókincsfejlesztés, szókincs bővítése – Érzelmi fejlesztés – Kedvenc állat vagy növény néhány mondatos bemutatása – Egyéni beszámoló a természeti környezetben végzett megfigyelésről – Környezet iránti felelősségtudat alakítása, fejlesztése – Állatok csoportosítása különféle szempontok szerint (élőhely, táplálék) – Lényegkiemelés képessége – Szövegben való tájékozódás fejlesztése, válogató olvasás 	<p>A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; – a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; – egyszerű, játékos formában megismerkedik a szövegek különböző modalitásával, médiumok szövegalkotó sajátosságainak alapjaival; 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a feladatvégzéshez szükséges személyes élményeit, előzetes tudását felidézi; – képzeletét a megértés érdekében mozgósítja; – érti az írott utasításokat, közléseket, kérdéseket, azokra adekvát módon reflektál.

<ul style="list-style-type: none"> – Ok-okozati összefüggések feltárása tanítói segítséggel – Egyszerű grafikus szervezők megismerése – Belső képalkotás – Kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése érzékszervek bevonásával – Tanulás tanulása 	<ul style="list-style-type: none"> – tapasztalatot szerez a szövegből való információgyűjtés módjairól; – gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit; – ismer és alkalmaz néhány alapvető tanulási technikát; – különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen; – felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, – biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét. 	
<p>Fogalmak: ismeretközlő szöveg, adat, információ, időrend, cím, illusztráció</p>		
<p>Törzsanyag: Ismerettartalmú szövegek az Állatok, növények, emberek témakörben</p>		
<p>Javasolt tevékenységek: Településen, település közelében található állat-, növény-, botanikus kert meglátogatása Részvétel természetvédelmi projektben</p>		

Írás és helyesírás

Témakör: Beszéd és kommunikáció

Órakeret: 14 óra - folyamatosan beépülve a magyar nyelv és irodalom órákba (kiemelten a magyar nyelv órákba)

<p>A témakör sajátossága a készségfejlesztés. A javasolt óraszám nem egy – egy tanítási órán való megvalósítást jelenti. Megvalósítása akkor a leghatékonyabb, ha a tanítási órák majdnem mindegyikén megvalósul. Az órák tervezésekor figyelembe kell venni az ehhez szükséges időt.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Érzelmi fejlesztés – Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés – Beszédfejlesztés: beszédlégzés, artikuláció fejlesztése, beszédritmus, beszédtempó, - Ritmusérzék-fejlesztés – Szótagok analízise, szintézise – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Beszédészlelés, beszédértés – Kifejező, érthető beszéd – Helyesejtés kialakítása – Nem nyelvi jelek használata – Kapcsolatfelvételi formák, társalgási fordulatok – Párbeszéd, szituációs játékok 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kifejezően, érthetően, az élethelyzethez igazodva kommunikál; – megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a kommunikációs helyzetnek megfelelően reagál; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését; – a megismert szavakat, kifejezéseket a nyelvi fejlettségi szintjén alkalmazza; – részt vesz a kortársakkal és felnőttekkel 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – beszédlégzése és artikulációja megfelelő; – figyelmet fordít a hangok időtartamának helyes ejtésére, a beszéd ritmusára, hangsúlyára, tempójára, a beszédhelyzetnek megfelelő hangerőválasztásra; – a szavakat szótagokra bontja; – a hangokból, szótagokból szavakat épít; – a tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szöveghűen, érthetően tolmácsolja; – részt vesz ismert szövegek (mondókák, kiszámolók, nyelvtörők, versek, mesék) mozgással, dramatikus elemekkel történő élményszerű megjelenítésében;

	<p>való kommunikációban, beszélgetésben, vitában, és alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat;</p> <ul style="list-style-type: none"> – használja a kapcsolatfelvételi formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdezés, – élményeiről önállóan is beszámol. 	<ul style="list-style-type: none"> – bekapcsolódik párbeszéd, dramatikus helyzetgyakorlatok, szituációs játékok megalkotásába.
<p>Fogalmak: helyesejtés, beszédleghzés, artikuláció, időtartam, hangerő, beszédtempó, ritmus, testtartás, mimika, párbeszéd, szituáció, drámajáték</p>		

Témakör: Írás jelrendszere

Órakeret: 20 óra

<p>A tematikus egység szoros egységet képez, az óraszám iránymutatást ad a szükséges időre vonatkozóan is.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Szerialitás (a sorrendiség - szabályszerűségek, ismétlődések) fejlesztése – Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés – Finommotorika fejlesztése – Síkbeli tájékozódás fejlesztése – Írástechnika fejlesztése – Írott kis- és nagybetűk alakítása, kapcsolása – Nyelvi jelek értelmezési képességének fejlesztése – Betű- és hangazonosítás – Analizáló-szintetizáló képesség fejlesztése – Magyar ábécé írott kis- és nagybetűi és kapcsolásai – 3-4 szóból álló mondatok írása 	<p>A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír. Törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre; – törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására. 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – részt vesz finommotorikát fejlesztő tevékenységekben és érzékelő játékokban; – tér- és síkbeli tájékozódást fejlesztő feladatokat megold; – saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét; – a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szó szerkezeteket, mondatokat önállóan leírja; – írásbeli munkáját önállóan ellenőrzi és javítja.
<p>Fogalmak:</p>		

hang, betű, betűelem, hosszú hang, rövid hang, kisbetű, nagybetű, vonalrendszer, írásjel, ékezet, magánhangzó, mássalhangzó, szótag, szó, mondat; viszonyszavak

Témakör: A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó

Órakeret: 8 óra

<p>A témakör sajátossága: hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Hang- és betűanalízis, analízáló képesség fejlesztése – Fonémahallás fejlesztése – Vizuális memória fejlesztése – Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetéséhez, szótagoláshoz) – Beszéd- és artikulációs képesség fejlesztése – Helyesírási készség fejlesztése – Egyjegyű, kétjegyű, háromjegyű mássalhangzók írása a szavakban – A kiejtéssel megegyező rövid (2-3 szótagból álló) szavak helyes leírása; – Aktív szókinccs fejlesztése – Szótagolás, elválasztás – Legalább 20-20 (összesen 40) gyakran használt „j”-t és „ly”-t tartalmazó szó (egy- 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – saját tempójában elsajátítsa az anyanyelvi írás jelrendszerét; – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan írjon, és törekedjék a rendezett írásképre; – törekedjék a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására; – a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szószerkezeteket, mondatokat önállóan leírja; – érthetően, a kommunikációs helyzetnek megfelelően kommunikáljon; 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat; – különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű betűk között; – a hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban; – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja.

<p>vagy kéttagú szavak) helyes leírása</p> <ul style="list-style-type: none"> – 20 „tj”, „lj”, „dj”, „nj”, „dt”, „ts” betűkapcsolatból származó összeolvadást vagy hasonulást tartalmazó szó – 4-5 szóból álló mondat leírása 	<ul style="list-style-type: none"> – feladatvégzés során társaival együtt működjék; – írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrizze, javítsa. 	
<p>Fogalmak: hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, egyjegyű mássalhangzó, kétjegyű mássalhangzó, háromjegyű mássalhangzó, hosszú/kettőzött mássalhangzó, hosszú/kettőzött kétjegyű (háromjegyű) mássalhangzó, rövid magánhangzó, hosszú magánhangzó, szótag, szó, „j” hang kétféle jelölése</p>		

Témakör: A nyelv építőkövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg

Órakeret: 20 óra

<p>A témakör sajátossága: hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Ösztönös nyelvtudás formálása – Nyelvi tudatosság fejlesztése – Önellenzés, hibajavítás képessége – Hibajavítás szöveg minta alapján – Helyesírási készség alapozása, differenciált fejlesztése – Mondatkezdő nagybetű, mondatzáró írásjelek – A kijelentő és kérdő mondatok – Megfigyelt és gyakran használt szavakban a „j” hang helyes jelölése 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – észleli és/vagy megérti a nyelv alkotóelemeit, hangot/betűt, szótagot, szót, mondatot, szöveget, és azokra válaszokat fogalmaz meg; – írásbeli munkáját önállóan ellenőrzi, javítja; – a szövegalkotás során törekszik meglévő szókincsének aktivizálására; – megadott szempontok alapján szóban mondatokat és 3-4 mondatos szöveget alkot. 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint az időtartamukat; – a kiejtéssel megegyező rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait; – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szövelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; – a mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat hanglejtésének, a beszélő szándékának megfelelő mondatvégi írásjeleket a kijelentő és kérdő mondatoknál. – szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír

		megfigyelés és/vagy diktálás alapján.
Fogalmak: betű, hang, szó, szókapcsolat, mondat, szöveg, j-ly, írásjel, pont, kérdőjel, felkiáltójel, kisbetű, nagybetű		

Témakör: Kisbetű – nagybetű

Órakeret: 12 óra

A témakör sajátossága: hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Szókincsfejlesztés, szókincs-aktivizálás – Helyesírási készség fejlesztése funkcionális másolással, tollbamondással – Hibajavítás és önellenőrzési képesség fejlesztése – Szavak csoportosítása és válogatása jelentésük alapján – Élőlény, tárgy neve – Több hasonló élőlény, tárgy neve és helyesírása – Saját nevek helyesírása (egyszerű személynevek, állatnevek, helynevek) – Mondatkezdő nagybetű 	<p>A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál; – biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol. A megismert szabályokat alkalmazza digitális felületen való kereséskor is; – felismeri, jelentésük alapján csoportosítja, és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét; – a mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat hanglejtésének, a beszélő 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a több hasonló élőlény, tárgy nevét kis kezdőbetűvel írja; – a személynevek, állatnevek és a lakóhelyhez kötődő egyszerű egyelemű helyneveket nagy kezdőbetűvel írja le.

	szándékának megfelelő mondatvégi írásjeleket a kijelentő és kérdő mondatoknál.	
Fogalmak: kisbetűs és nagybetűs ábécé, élőlények neve, tárgyak neve, több hasonló név, saját név, önellenőrzés, hibajavítás, személynév, állatnév, helynév		

Témakör: A magyar ábécé – a betűrend

Órakeret: 14 óra

A témakör sajátossága: hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Analizáló képesség fejlesztése – Fonémahallás fejlesztése – Vizuális memória fejlesztése – Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetéséhez, szótagoláshoz) – Beszéd- és artikulációs képesség fejlesztése – Helyesírási készség fejlesztése – Aktív szókinccs fejlesztése – A nyomtatott és írott magyar ábécé kis- és nagybetűi – A betűrend, a különböző betűvel kezdődő szavak betűrendbe sorolása 	<p>A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét; – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre; – törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására; – a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szó szerkezeteket, egyszerű mondatokat önállóan leírja; – érthetően, a kommunikációs helyzetnek megfelelően kommunikál; – ismer és használ nyomtatott és digitális forrásokat az ismeretei bővítéséhez, rendszerezéséhez; – biztosan ismeri és használja a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol. Az erre vonatkozó szabályokat 	<p>A tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol; – segítséggel használ életkorának megfelelő szótárakat; – megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat; – különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű betűk között, és írásban pontosan jelöli ezeket a tanult szavakban.

	alkalmazza digitális felületen való kereséskor is; – feladatvégzés során társaival együttműködik; – írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja.	
Fogalmak: ábécé, betűrend, szótár,		
Javasolt tevékenység: Könyvtárlátogatás		

Témakör: Hangok időtartamának jelentés-megkülönböztető szerepe
Órakeret: 22 óra

A témakör sajátossága: hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a második tanév vége.		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Fonémahallás fejlesztése – Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetése) – Szókincsfejlesztés – Artikuláció fejlesztése – Beszédfejlesztés – Helyesírási készség fejlesztése – Jellegzetes, csak magánhangzók vagy mássalhangzók időtartamában eltérő szavak helyesírása 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét; – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre; – törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására; – írásbeli munkáját önállóan vagy segítséggel ellenőrzi, javítja. 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat; – a hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban.
Fogalmak: mondat, szó, rövid/hosszú magánhangzó/mássalhangzó, jelentés, időtartam		

A fejlesztés várt eredményei a második évfolyam végén:

A tanuló érthetően beszéljen, legyen tisztában a szóbeli kommunikáció alapvető szabályaival, alkalmazza őket. **Értse meg az egyszerű magyarázatokat, utasításokat és társai közléseit. A kérdésekre értelmesen válaszoljon.** Aktivizálja a szókincsét a szövegalkotó feladatokban. **Használja a bemutatkozás, a felnőttek és a kortársak megszólításának és köszöntésének udvarias nyelvi formáit.** Legyen képes összefüggő mondatok alkotására. Követhetően számoljon be élményeiről, olvasmányai tartalmáról.

Szövegűen mondja el a memoritereket. Ismerje az írott és nyomtatott betűket, rendelkezzen megfelelő szókinccsel. **Ismert és begyakorolt szöveget folyamatosságra, pontosságra törekvően olvasson fel.** Tanítója segítségével emelje ki az olvasottak lényegét. Írása legyen rendezett, pontos. **Ismerje fel és nevezze meg a tanult nyelvtani fogalmakat, szükség szerint idézze fel és alkalmazza a helyesírási szabályokat a begyakorolt szókészlet szavaiban.** Jelölje helyesen a j hangot 30–40 begyakorolt szóban. **Helyesen válassza el az egyszerű szavakat.** Legyen tisztában a tanulás alapvető céljával, ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai és történelmi érzéke legyen az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlett. Legyen nyitott, motivált az anyanyelvi képességek fejlesztése területén. *A követelmények félkövérrel kiemelt szövegrészei a tantárgyi minimum követelményeket jelöli. A szakmai munkaközösség javaslatára a helyi tantervünkben megfogalmazott minimum követelményeket a továbbhaladás feltételének tekintjük.*

3–4. évfolyam

A harmadik-negyedik évfolyamon továbbra is kiemelt feladat az ösztönös nyelvhasználat tudatossá tétele és annak fejlesztése. Figyelembe kell venni, hogy a tanulók nyelvi képességei különbözőek. Ezért folyamatosan szükséges az egyéni képességeket figyelembe vevő differenciált fejlesztés. A készségfejlesztés sajátosságainak megfelelően a tananyag egymásra épülően bővül. Az első két évfolyam témakörei újabb ismeretekkel egészülnek ki és megkezdődik a nyelvi-irodalmi fogalmak megalkotásának előkészítése. Az első két évfolyam témakörei megjelennek a harmadik-negyedik évfolyamon is.

A beszédfejlesztés, az olvasástechnika és a szövegértés fejlesztése párhuzamosan folyik. Változatos műfajú és típusú szövegek segítik az egyéni szövegértelmezés kialakulását, és alapozzák a szövegfeldolgozás és a szövegből való tanulás technikáit. A kronologikus gondolkodás fejlesztése ebben az időszakban kezdődik meg történelmi témájú szövegek segítségével. Ezekkel a szövegekkel nem a történelmi ismeretek átadása, évszámok megtanítása a cél, hanem a fejlesztés mellett a nemzeti identitástudat kialakítása és a hazaszeretetre nevelés. Az első-második évfolyamon megjelenő témaköröket a harmadik-negyedik évfolyamon kibővítjük a világról szerzett ismeretekkel, a közösségi értékekkel és a környezettudatossággal. A feldolgozott szövegek mellett ezeken az évfolyamokon hosszabb epikus művekkel is találkozhatnak a tanulók, melynek célja az olvasóvá nevelés.

Törekedni kell arra, hogy az irodalmi alkotás kiválasztása az osztályközösséggel együtt történjen, és olyan, igényes művet olvassanak a gyerekek, amely az adott gyerekcsoport érdeklődésének és sajátosságainak megfelel. Fontos, hogy a kiválasztott művet tanítási óra keretében, folyamatos olvasással dolgozzuk fel. Ez azt jelenti, hogy a tanító bemutatja a mű egyes részeit, majd néma (ha regényről van szó, otthoni) olvasásra és/vagy csoportos feldolgozásra jelöli ki.

A változatos műfajú és típusú szövegek a tanulók világról szerzett ismereteit bővítik, szó- és kifejezőkészségüket gazdagítják, ezáltal segítik az önismeretük fejlődését, valamint a közösségekben (család, osztály, iskola, település) való eligazodásukat. A tanulók ebben a fejlesztési szakaszban magyar népköltészeti alkotásokkal (népmese, mondóka, szólás,

közmondás, találós kérdés, népdal), és magyar szerzők műveivel (műmese, vers, versrészlet) találkozhatnak.

Ez az időszak alkalmas arra is, hogy a tanuló felfedezze a körülötte lévő közösségi értékeket: otthon, család, iskola, haza. Itt alapozzuk meg az önálló ismeretszerzést. A különböző típusú szövegek feldolgozása a későbbi szaktárgyi tanulást készítik elő. A pedagógus kiemelt feladata és lehetősége, hogy a gyermek a tanulást pozitív élményként élje meg.

Az írástechnika fejlesztése és az eszközszintű íráshasználat ezen a két évfolyamon is folytatódik. Nem nyelvi ismereteket tanítunk, hanem játékos, élményszerű tapasztalatokon alapuló fejlesztés folyik. A szófaji fogalmak helyett a szavak jelentésével és helyesírásával foglalkozunk. Az írás és a helyesírás szerves egységet alkot. Az anyanyelvi ismeretek átadása a gyakorlati nyelvhasználaton keresztül történik, a fejlesztésre összpontosít. Középpontba kerül a helyesírási készség fejlesztése és a rendezett kézírás kialakítása.

Ez teszi lehetővé, hogy a tanuló írásban is képes legyen gondolatait kifejezni, azt megfelelően formába önteni.

A szóbeli és az írásbeli kifejezőkészség fejlesztése párhuzamosan zajlik. Az írásbeli szövegalkotásban az a cél, hogy élményalapú szövegek készüljenek akár közös alkotásként is. Ezek érdemjeggyel történő értékelése – az értékelés szubjektív jellege miatt – nem javasolt.

Az oktatási szakasz kimeneti méréssel zárul.

A 3–4. évfolyamon a magyar nyelv és irodalom tantárgyak alapóraszám: 360 óra

Évfolyamonként 180 – 180 óra 36 hétre számolva.

A magyar nyelv és irodalom órák órakeretének „tantárgyasítása”:

3. évfolyamon:

magyar irodalom – olvasás: heti 3 óra éves órakeret: 108 óra

magyar nyelv – nyelvtan – helyesírás-szövegalkotás: heti 2 óra éves órakeret: 72 óra

4. évfolyamon:

magyar irodalom – olvasás: heti 3 óra éves órakeret: 108 óra

magyar nyelv – nyelvtan – helyesírás-szövegalkotás: heti 2 óra éves órakeret: 72óra

Mivel a kapcsolódó kerettantervben a tematikai egységek órakerete 3-4. osztályra együttesen van megadva, ezért annak osztályonként bontását a helyi tantervben a következőkben jelöltük meg:

A témakörök és tevékenységek áttekintő táblázata

„A 2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyamára” alapján

Témakör neve	helyi óraszám	
	3. évfolyam	4. évfolyam
OLVASÁS, SZÖVEGÉRTÉS		
Beszéd és kommunikáció	4	11
Mesék, történetek	16	9
Mondák, regék	18	15
Versek, népköltészeti alkotások	15	13
Helyem a világban	14	13
Ünnepkörök, hagyományok, mesterségek	14	13
Állatok, növények, tájak, találmányok	17	20
Olvassunk együtt! Közös olvasmányok	4	6
felhasznált szabad órakeret:	6	8
Magyar irodalom - olvasás órák órakerete:	108 óra	108 óra
NYELVTAN, HELYESÍRÁS ÉS SZÖVEGALKOTÁS		
Beszéd és kommunikáció	6	-
A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó, elválasztás, betűrendbe sorolás	7	4
Szótő és toldalék, szóelemzés	7	7
Hangalak és jelentés kapcsolata, állandósult szókapcsolatok	6	6
1. Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve - kisbetű – nagybetű	7	9
2. Tulajdonságokat kifejező szavak	7	4
3. Mennyiségeket kifejező szavak	4	9
4. Cselekvés, történés a múltban, jelenben, jövőben	8	11
A nyelv építőkövei: Az írásbeli szövegalkotás lépései (mondatgrammatikai eszközök alkalmazása-kapcsolás, szűkítés, bővítés, névmásítás, névelőhasználat, helyettesítés)	9	6
A nyelv építőkövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg (rövid szövegek alkotása - hír, hirdetés, meghívó, felhívás, tudósítás, elbeszélő szöveg, elektronikus levél)	7	14
felhasznált szabad órakeret:	4	2
Magyar nyelv – nyelvtan, helyesírás, szövegalkotás órák órakerete:	72 óra	72 óra
Összes óraszám:	180	180

3. osztály

Tematikai egység címe	Órakeret 180
OLVASÁS, SZÖVEGÉRTÉS	
Beszéd és kommunikáció folyamatos – beépítve az órák tananyagába <i>Nem konkrét órakeretben és tananyaggal valósul meg. Az elsajátítandó ismeretanyag és készségfejlesztési feladatok órákba beépülve valósulnak meg.</i>	4 óra
Mesék, történetek	16 óra
Mondák, regék	18 óra
Versek, népköltészeti alkotások	15 óra
Helyem a világban	14 óra
Ünnepkörök, hagyományok, mesterségek	14 óra
Állatok, növények, tájak, találmányok	17 óra
Olvassunk együtt! Közös olvasmányok	4 óra
<i>Szabadon felhasználható órakeret: (ismétlésre, mérésre, projektre, témahétre)</i>	6 óra
NYELVTAN, HELYESÍRÁS ÉS SZÖVEGALKOTÁS	
Beszéd és kommunikáció folyamatos – beépítve az órák tananyagába <i>Nem konkrét órakeretben és tananyaggal valósul meg. Az elsajátítandó ismeretanyag és készségfejlesztési feladatok órákba beépülve valósulnak meg.</i>	6 óra
A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó, elválasztás, betűrendbe sorolás	7 óra
Szótő és toldalék, szóelemzés	7 óra
Hangalak és jelentés kapcsolata, állandósult szókapcsolatok	6 óra
1. Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve - kisbetű – nagybetű	7 óra
2. Tulajdonságokat kifejező szavak	7 óra
3. Mennyiségeket kifejező szavak	4 óra
4. Cselekvés, történés a múltban, jelenben, jövőben	8 óra
A nyelv építőkövei: Az írásbeli szövegalkotás lépései (mondatgrammatikai eszközök alkalmazása- kapcsolat, szűkítés, bővítés, névmásítás, névelőhasználat, helyettesítés)	9 óra
A nyelv építőkövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg (rövid szövegek alkotása - hír, hirdetés, meghívó, felhívás, tudósítás, elbeszélő szöveg, elektronikus levél)	7 óra

Szabadon felhasználható órakeret: (ismétlésre, mérésre, projektekre, témahétre)

4 óra

OLVASÁS, SZÖVEGÉRTÉS

Témakör: Beszéd és kommunikáció

Órakeret: 4 óra

<p>A témakör sajátossága a készségfejlesztés. A javasolt óraszám nem egymást követő tanítási órákra vonatkozik, hanem a rendelkezésre álló minimum időre. A témakör feldolgozása akkor a leghatékonyabb, ha a tanítási órák majdnem mindegyikén előtérbe kerül; a tervezéskor figyelembe vesszük az ehhez szükséges időt. A témakör két tanévet ölel fel.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Érzelmi fejlesztés – Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés – Ritmusérzék-fejlesztés – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Beszédészlelés, beszédértés – Kifejező, érthető beszéd – Helyes ejtés tanítása – Nem nyelvi jelek használata – Kapcsolatfelvételi formák, társalgási fordulatok – Párbeszéd, szituációs játékok, improvizáció 	<p>A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál; – megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a kommunikációs helyzetnek megfelelően reagál; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését; – részt vesz a kortársakkal és felnőttekkel való kommunikációban, és az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat; – használja a kapcsolatfelvételi, kapcsolattartási, kapcsolatlezárási formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdés; testtartás, testtávolság, tekintettartás, hangsúly, hanglejtés, hangerő, hangszín, megköszönés, elköszönés; – élményeiről, olvasmányairól segítséggel vagy önállóan beszámol. 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – beszédlégzése és artikulációja megfelelő, figyelmet fordít a hangok időtartamának helyes ejtésére, a beszéd helyes ritmusára, hangsúlyára, tempójára, az élethelyzetnek megfelelő hangerőválasztásra – a tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szöveghűen, érthetően tolmácsolja; – részt vesz ismert szövegek (versek, nyelvtörők, mesék) mozgással, dramatikus elemekkel történő élményszerű megjelenítésében; – képességeihez mérten bekapcsolódik párbeszéd, dramatikus szituációs játékok, improvizációk megalkotásába.
<p>Fogalmak: helyesejtés, beszédlégzés, artikuláció, időtartam, hangerő, beszédtempó, ritmus, hanglejtés, hangsúly, szünet, testtartás, mimika, térközszabályozás, párbeszéd, szituáció, improvizáció</p>		
<p>Javasolt tevékenység:</p>		

Részvétel prezentáció készítésében és előadásában

Témakör: Mesék, történetek**Órakeret:** 16 óra

<p>A témakör sajátossága, hogy érték közvetítésre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Érzelmi fejlesztés – Hallott szöveg megértésének fejlesztése – Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértő olvasás fejlesztése – Szövegben való tájékozódás fejlesztése – Vázlatírás, hiányos vázlat kiegészítése a szöveghez – Illusztráció készítése, kiegészítése, a meglévő társítása – Kulcsszavak azonosítása – Főbb szerkezeti egységek elkülönítése – Beszédfejlesztés – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Verbális memória fejlesztése – Érzelmi intelligencia fejlesztése – Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása – Lényegkiemelő képesség fejlesztése 	<p>A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – felkészülés után tagolt szöveget érthetően olvas hangosan; – részt vesz az adott közösség kultúrájának megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására; – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését; – mozgósítja a hallott és olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat; – önállóan vagy tanítói segédlettel képek, grafikai szervezők (kerettörténet, történettérkép, mesetáblázat, karakter-térkép, történetpiramis stb.) segítségével a szöveg terjedelmétől függően összefoglalja a történetet; – részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet; 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – megismer néhány mesét és történetet a magyar és más népek irodalmából. – élményeket és tapasztalatokat szerez változatos irodalmi szövegtípusok és műfajok – klasszikus, kortárs magyar alkotások – megismerésével; – olvas és megért nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket; – részt vesz népmesék és műmesék, történetek közös olvasásában, feldolgozásában; – különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között; – felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását; – saját gondolkodási és nyelvi szintjén megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult élményt és képzetet; – a mesék, történetek szereplőinek

<p>– Olvasási stratégiák: jóslás, áttekintés, keresés, összefoglalás</p> <p>– Grafikus szervezők: fűrtábra, T-táblázat, Venn-diagram, fogalomtáblázat, kerettörténet, történettérkép, mesetáblázat, karakter-térkép, történetpiramis...</p> <p>– Mesék jellemzői: jellegzetes szereplők, kifejezések, fordulatok és meseszámok</p>	<p>– felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést;</p> <p>– azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;</p> <p>– képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;</p> <p>– megfogalmazza, saját álláspontját. Meghallgatja társai véleményét és együttműködik velük;</p> <p>– részt vesz a konfliktusokat feldolgozó dramatikus játékokban;</p> <p>– részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban, az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat, alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat;</p> <p>– megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a beszédhelyzetnek megfelelően reflektál;</p> <p>– a szöveg megértését igazoló feladatokat végez.</p>	<p>cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot;</p> <p>– képzeletét a megértés érdekében mozgósítja;</p> <p>– megfigyeli és összehasonlítja a történetek lényeges mozzanatait és a saját vagy társai élethelyzetét;</p> <p>– részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet;</p> <p>– képek, grafikai szervezők segítségével vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja azt;</p> <p>– megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet, médiaterméket.</p>
--	---	---

FOGALMAK

mese, népmese, történet, valóság, cím, szerző, szereplő, helyszín, probléma, megoldás, bekezdés, időrend, vázlat, összefoglalás

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Bábszínház-, színházlátogatás

Élő meseíró meghívása, író-olvasó találkozó szervezése

Interjú készítése

TÖRZSANYAG

Magyar népmesék: A furfangos királykisasszony és az okos molnárlegény; A molnár, a fia meg a szamár; Világszép Ilonka; Hazugságmese; Füllentő mese; Kőleves; A só; Szécsi Magda; A cigányasszony meg az ördög; Benedek Elek: A szamár meg az oroslán; A holló és a róka - Aesopus, La Fontaine; Romhányi József: Interjú a farkassal, aki állítólag megette Piroskát; Rákos Sándor: A két kis vadkörtefa; Tordon Ákos: Pilleruha; Lázár Ervin: Csodapatika; Csukás István: A téli tücsök meséi (részlet)

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Magyar népmesék: A szamárrá változott barát; Az ösvércsikó, A róka meg a farkas; A megszámlálhatatlan sok juh; A csillagszemű juhász; Mese a dohányról; A legfinomabb falat; Benedek Elek: Kígyós Jancsi; Lázár Ervin: A szökevény szeplők; Pilinszky János: A nap születése; Szilvát adok szeméért! (bolgár népmese); Berze Nagy János: A fekete madár; Arany

László: A macska és az egér; A farkas és a bárány – Aesopus és La Fontaine; Benedek Elek: Az öregek; Lázár Ervin: Vacskamati; Kányádi Sándor: Kenyérmadár; Kányádi Sándor: Farkasúzó furulya

Témakör: Mondák, regék

Órakeret: 8 óra

A témakör sajátossága, hogy érték közvetítésre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Érzelmi fejlesztés – Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértő olvasás fejlesztése, beszéd fejlesztése – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Térbeli és időbeli tájékozódás fejlesztése – Kronologikus gondolkodás fejlesztése – Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása – Múltbeli események, élethelyzetek és szokások felismerése, elkülönítése – Olvasási stratégiák: jóslás, keresés, áttekintés, összefoglalás – Mondák-regék valós és mesei elemei – Híres történelmi személyek és események 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál; – képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését; – részt vesz regék, mondák, történetek közös olvasásában, feldolgozásában; – saját gondolkodási és nyelvi szintjén megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet – felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását; – önállóan képek, grafikai szervezők segítségével vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja tartalmát; 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – megérti a közösen olvasott rövid szövegeket, részt vesz azok olvasásában, feldolgozásában; – nyitottá válik a magyarság értékeinek megismerésére, fejlődik nemzeti identitástudata, történelmi szemlélete; – részt vesz rövid történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet; – részt vesz gyerekeknek szóló kiállítások megismerésében. Alkotásaival hozzájárul létrehozásukhoz; – megismer a szűkebb környezetéhez kötődő irodalmi és kulturális emlékeket, emlékhelyeket.

	<ul style="list-style-type: none"> – a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot; – különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között; – bővíti a témáról szerzett ismereteit egyéb források feltárásával, gyűjtőmunkával, könyvtárhasználattal, filmek, médiatermékek megismerésével. 	
<p>FOGALMAK: monda, rege, mesei elem, valós elem, cím, szerző, helyszín, időrend, tartalom, múlt, jelen, jövő</p>		
<p>JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK: Mondákban előforduló történelmi helyszínek megtekintése</p>		
<p>TÖRZSANYAG: Gaál Mózes: Mese a csodaszarvasról; Móra Ferenc: A hunok hazát keresnek; Móra Ferenc: Az Isten kardja; Gárdonyi Géza: Attila temetése; Gaál Mózes: Emese álma; Lázár Ervin: Szent István koronája <i>(részletek)</i>; A sapkatöltés – Szent István-legenda – <i>somogyi népmonda nyomán</i>; Mátyást királlyá választják – <i>Benczédi Székely István és Thuróczi János krónikája nyomán</i>; Mátyás király és az öregember – <i>(Illyés Gyula: Hetvenhét magyar népmese)</i>; Móra Ferenc: Furfangos Tamádi; Móra Ferenc: Kevély Kereki valamint ismerettartalmú szövegek</p> <p>A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak: Gaál Mózes: Fiarnak; A magyarok eredete – Kézai Simon és Anonymus krónikája nyomán; Garay János: Álmos (részlet); A fehér ló mondája (A Képes Krónika nyomán); Koltay Gergely: Honfoglalás; A vérszerződés - Anonymus krónikája nyomán; Kányádi Sándor: Az elveszett követ; Móra Ferenc: Harmatos zöld füben... ; Gergő juhász kanala – magyar népmese; Mesék Mátyás királyról; Tatay Sándor: Kinizsi Pál – könyvismertetés; Tatay Sándor: Kinizsi Pál (Két fenevad – részlet); Móra Ferenc: Bem apó kisdobosa; Mikszáth Kálmán: A nagy nap; Galamboskő – népmonda nyomán (Lengyel Dénes: Régi magyar mondák című könyvéből); Hegedűs Géza: Egy külföldi követ levele Mátyás király könyvtárából valamint ismerettartalmú szövegek: a Vérszerződés, honfoglalás, honfoglalók élete a Kárpát-medencében, honfoglalás-kori mesterségek, Szent Korona története, Államalapítás, királyok kora, tatárjárás, török hódoltság kora, kuruc-labanc korszak (Rákóczi), forradalom és szabadságharc</p>		

Témakör: Versek, népköltészeti alkotások**Órakeret:** 15 óra

A témakör sajátossága, hogy érték közvetítésre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> - Érzelmi fejlesztés - Hallásfejlesztés - beszédhallás fejlesztése - Ritmusérzék fejlesztése - Olvasástechnika fejlesztése - Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés - Verbális memória fejlesztése - Belső képalkotás - Kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése - érzékszervek bevonásával - Egyéni szövegértelmezés kialakítása tanítói segítséggel - Ritmus, rím, refrén - Magánhangzók, mássalhangzók <p>Népköltészeti alkotások: mondókát, népdalt, sorolót</p>	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> - élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál; - életkorának megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; - felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; - egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; - megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a beszédhelyzetnek megfelelően reflektál; - a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; - ismer és megért rövidebb népi és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket; - részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására; - élményt és tapasztalatot szerez változatos ritmikájú lírai művek megismerésével a kortárs és a klasszikus gyermeklírából és a népköltészeti alkotásokból; - felismeri és indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést; 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> - részt vesz magyar népi mondókák, népdalok, klasszikus magyar gyerekversek mozgásos-játékos feldolgozásában, dramatikus előadásában; - a versek hangulatát kifejezi a különféle érzékszervi tapasztalatok segítségével (színek, hangok, illatok, tapintási élmények stb.); - önállóan vagy segítséggel szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, népköltészeti alkotást, prózai és dramatikus szöveget, szövegrészletet; - szövegszerűen felidézi Kölcsey Ferenc: Himnusz, Vörösmarty Mihály: Szózat, Petőfi Sándor: Nemzeti dal című verseinek részleteit.

	– megfigyeli a költői nyelv sajátosságait, megértésélményeit az általa választott módon megfogalmazza, megjeleníti.	
FOGALMAK: vers, himnusz, dal, mondóka, kiszámoló, soroló, népdal, verssor, versszak, rím, ritmus, refrén, költő, cím, népköltészet, műköltészet		
JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK: Bábszínház-, színházlátogatás Élő költő meghívása, író-olvasó találkozó szervezése Interjú készítése		
TÖRZSANYAG: Nemes Nagy Ágnes: Fekete hattyú; Nemes Nagy Ágnes: Bodzavirág; Kányádi Sándor: Valami készül; Radnóti Miklós: Éjszaka ; Verbóczy Antal: Ősz (képvers); Áprily Lajos: Március; József Attila: Mama ; Tóth Árpád: Láng; József Attila: Kertész leszek; Weöres Sándor: Hold és felhő; Nagy László: Dióverés; Kányádi Sándor: Ballada; Tamkó Sirató Károly: Tengerecki hazaszáll; Kölcsey Ferenc: Himnusz (első két versszak) ; Vörösmarty Mihály: Szózat (keretversszakok) ; Petőfi Sándor: Nemzeti dal ; Leksa Manush: Cigány bölcsődal (A vastag betűs művek memoritek.) A törzshoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak: Radnóti Miklós: A mécsvirág kinyílik; Ratkó József: Tavasz; Weöres Sándor: Kánikula; József Attila: Csendes, kérébe...; Kányádi Sándor: Csukástó; Weöres Sándor: Fülemüle; Weöres Sándor: A tündér; Weöres Sándor: Robogó szekerek – <i>próza-költemény</i> ; Kányádi Sándor: Sóhajtás; <i>Magyar népdalok</i> : Elindultam szép hazámbul; Tavaszi szél vizet áraszt; Ej-haj, gyöngyvirág; Nem szoktam; Serkenj fel, kegyes nép		

Témakör: Helyem a világban

Órakeret: 14 óra

A témakör sajátossága, hogy önazonosságtudat kialakítására és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi – Szótagoló olvasás – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértő olvasás fejlesztése, beszéd fejlesztése 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – képes családjából származó közösségi élményeit megfogalmazni, összevetni az iskolai élet adottságaival, a témakört érintő beszélgetésekben aktívan részt venni – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. – digitális forrásokat is használ; – törekszik a világ tapasztalati úton történő megismerésére, értékeinek tudatos megóvására;

<ul style="list-style-type: none"> - Élő és élettelen környezet - Kulturális értékek megismerése és tisztelete - Természeti értékek tisztelete - Környezettudatosság - Együttműködés, közösségformálás - Önismeret, társismeret - Kulturált véleménynyilvánítás - Mások véleményének elfogadása - Fenntartható fejlődés 	<ul style="list-style-type: none"> - digitális forrásokat is használ; - egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képes, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; - a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; - képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; - szöveg terjedelmétől függően összefoglalja a szöveg tartalmát; - alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat; - megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját. <p>Meghallgatja társai véleményét és együttműködik velük;</p> <ul style="list-style-type: none"> - részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban és az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat; 	<ul style="list-style-type: none"> - megfigyeli és összehasonlítja a történetek tartalmát és a saját élethelyzetét; - mozgósítja a hallott vagy olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat; - élményeket és tapasztalatokat szerez néhány szövegtípusról és műfajról, szépirodalmi és ismeretközlő szövegről; - megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet; - azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását; - nyitottá válik a magyarság értékeinek megismerésére, fejlődik nemzeti identitástudata, történelmi szemlélete; - részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult élményt és képzetet; - megéli és az általa választott formában megjeleníti a közösséghez tartozás élményét; - tapasztalatot szerez a szövegből való információgyűjtés módjairól; - gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit; - ismer és alkalmaz néhány alapvető tanulási technikát;
--	---	---

		<ul style="list-style-type: none"> – különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen; – felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést; – feladatvégzés során társaival együttműködik.
FOGALMAK:		
világ, földrész, ország, haza, környezet, közösség, család		
JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:		
szociális otthon, idősek otthona stb. látogatása részvétel családi napon, idősek napján, hasonló események szervezése részvétel természetvédelmi projektben nemzeti emlékhelyek meglátogatása múzeumlátogatás		
TÖRZSANYAG:		
Kiss Anna: Hol van a világ vége? – <i>prózaalkotmány</i> ; Fekete István: A tölgyfa (részlet); Csukás István: Kurta mese Lázár Ervinről (Lázár Ervin ötvenedik születésnapjára) valamint Ismerettartalmú szövegek a Helyem a világban témakörben		
A törzshoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak:		
Janikovszky Éva: Ha én felnőtt volnék; Janikovszky Éva: Velem mindig történik valami (részlet)		

Témakör: Ünnepek, hagyományok, mesterségek

Órakeret: 14 óra

A témakör sajátossága, hogy érték közvetítésre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértő olvasás fejlesztése, beszéd fejlesztése – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Nemzeti ünnepeink, családi ünnepeink 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> - élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál; – olvasási szintjének megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – megérti a rövid szövegeket, részt azok olvasásában, közös feldolgozásában; – ismeri a keresztény/keresztén ünnepeket (karácsony, húsvét, pünkösd), nemzeti és

<ul style="list-style-type: none"> – Magyar hagyományok tisztelete – Az ünnepek jellemzői, körforgásuk – Lakóhely hagyományainak megismerése – Szólások, szóláshasonlatok, közmondások – Találós kérdések – Régi magyar mesterségek – Jeles történelmi személyek Szent István király, Szent László király, IV. Béla király, Mátyás király, II. Rákóczi Ferenc, Petőfi Sándor, Széchenyi István, Kossuth Lajos 	<p>szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;</p> <ul style="list-style-type: none"> – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; – megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a beszédhelyzetnek megfelelően reflektál, a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; – ismer és ért néhány egyszerű és gyakori szólást, szóláshasonlatot, közmondást, találós kérdést, nyelvtörőt, kiszámolót, mondókát; – megéli a közösséghez tartozás élményét; – megismeri saját lakóhelyének irodalmi és kulturális értékeit. 	<p>állami ünnepeket (március 15., augusztus 20., október 23.), népszokást (Mártonnap, Luca-nap, betlehemezés, húsvéti locsolkodás, pünkösdőlés);</p> <ul style="list-style-type: none"> – megéli és az általa választott formában megjeleníti a közösséghez tartozás élményét; – részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében; – részt vesz magyar népi mondókák, népdalok, klasszikus magyar gyerekversek mozgásos-játékos feldolgozásában, dramatikus előadásában; – megismeri a jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz, népi mesterségekhez kapcsolódó szövegeket, dalokat, szokásokat, népi gyermekjátékokat; – jellemző és ismert részletek alapján azonosítja a nemzeti ünnepeken elhangzó költemények részleteit, szerzőjüket megnevezi; – részt vesz a témában neki szóló kiállítások megismerésében; – megfigyeli az ünnepek, hagyományok éves körforgását; – jellemző és ismert részletek alapján azonosítja a nemzeti ünnepeken elhangzó
--	---	---

		költemények részleteit, szerzőjüket megnevezi; - ismerkedik régi magyar mesterségekkel, irodalmi művek olvasásával és gyűjtőmunkával.
FOGALMAK: családi ünnep, nemzeti ünnep, állami ünnep, népszokás, népi hagyomány, jeles napok, népi gyermekjáték, hazaszeretet, magyarságtudat, közösség, szólás, szóláshasonlat, közmondás, körforgás, mesterség, foglalkozás		
JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK: Részvétel hagyományokhoz, ünnepkörökhöz kapcsolódó programokon Települési helytörténeti gyűjtemény meglátogatása Ünnepekhez kapcsolódó emlékhelyek meglátogatása Találkozás, ismerkedés népi mesterségek művelőivel Részvétel népi mesterségekhez kapcsolódó tevékenységekben		
TÖRZSANYAG: Nagy László: Adjon az Isten; Nagy László: Csodafiú – szarvas; Nagyváradi János: Csendes éj; Dsida Jenő: Itt van a szép karácsony; Ady Endre: Kis, karácsonyi ének; Szabó Lőrinc: Lóci verset ír; Locsolóvers; Kodály Zoltán: Pünkösödölő (részlet) továbbá ismerettartalmú szövegek az Ünnepekörök, hagyományok, mesterségek témakörben		

Témakör: Növények, állatok, emberek, találmányok

Órakeret: 17 óra

A témakör sajátossága, hogy az élő és az élettelen világhoz való emberi viszonyulási rendszerre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> - Olvasástechnika fejlesztése - Szövegértés fejlesztése - Beszédfejlesztés - Egyszerű magyarázat, szemléltetés alapján új szó vagy kifejezés jelentésének megértése - A megismert szavak, kifejezések alkalmazása a 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> - az élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál; - felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; - egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a szövegekhez kapcsolódó személyes élményeit, ismereteit felidézi és megosztja; - röviden indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést; - kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot, - önállóan vagy tanítói segítséggel használja az alapvető olvasási stratégiákat;

<p>különböző nyelvi szinteken</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kedvenc növény, állat, híres magyar ember és találmányai néhány mondatos bemutatása (Jedlik Ányos, Puskás Tivadar, Szentgyörgyi Albert, Bíró László, Gábor Dénes, Neumann János, Rubik Ernő) – Egyéni beszámoló a természeti környezetben végzett megfigyelésekről – Növények, állatok csoportosítása különféle szempontok szerint – Egyszerű grafikus szervezők alkalmazása (fürtábra, t-táblázat, gondolattérkép) – Lényegkiemelés képessége – Szövegben való tájékozódás fejlesztése – Ok-okozati összefüggések feltárása tanítói segítséggel – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Verbális memória fejlesztése – Belső képalkotás – Kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése – érzékszervek bevonásával – Tanulás tanulása 	<p>megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;</p> <ul style="list-style-type: none"> – olvasási szintjének megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – tapasztalatot szerez a szövegből való információgyűjtés módjairól; – gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit; – ismer és alkalmaz néhány alapvető tanulási technikát; – különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen; – felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést; – feladatvégzés során társaival együttműködik. 	<ul style="list-style-type: none"> – információkat, adatokat gyűjt a szövegből, kiemeli a bekezdések lényegét; tanítói segítséggel, vagy önállóan megfogalmazza azt. – megismeri és alkalmazza az adott témákhoz kapcsolódó lexikonokat; – néma olvasás útján megérti a rövid, életkorának megfelelő tankönyvi szöveg tartalmát és az utasításokat;
<p>FOGALMAK:</p>		

ismeretközlő szöveg, adat, információ, cím, illusztráció, szöveg, bekezdés
<p>JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK: Településen, település közelében található állat-, növény-, botanikus kert meglátogatása Részvétel természetvédelmi projektben Múzeumlátogatás</p>
<p>TÖRZSANYAG: Buda Ferenc: Kőből rakott mese; Lázár Ervin: Bab Berci köve - dramatizált változat valamint ismerettartalmú szövegek: A föld élőlényei: növények, állatok – az életkori sajátosságoknak megfelelő érdekességek; Különleges tájak bemutatása (Magyarország); Magyar találmányok felfedezések; Nobel-díjasok valamint ismerettartalmú szövegek</p> <p>A törzshanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak: Fekete István: Csí és más mesék; valamint ismerettartalmú szövegek: A világegyetemtől haladva a Földre – a bolygónk megismerése (pl: nyughatatlan bolygónk; háborgó Föld – vulkánkitörések, földrengések keletkezése; barlangok: cseppkő, jég; a felszín vizei; a légkör; a szivárvány; villámok keletkezése</p>

Témakör: Olvassunk együtt! Közös olvasmányok

Órakeret: 4 óra

<p>A témakör sajátossága, hogy érték közvetítésre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Érzelmi nevelés – Irodalmi műveltség alapozása – Hallott és olvasott szöveg megértésének fejlesztése – Bemutató olvasás követése – Olvasásra nevelés – Olvasási kedv felkeltése, olvasás megszerettetése – Kreatív befogadás – Kreatív írás – Szövegértő olvasás fejlesztése – Szövegben való tájékozódás fejlesztése 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – olvasási szintjének megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; – megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ajánlással és/vagy egyéni érdeklődésének és az életkori sajátosságainak megfelelően – választott irodalmi alkotást ismer meg; – részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő, gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására; – élményeket és tapasztalatokat szerez változatos irodalmi szövegek: klasszikus,

<ul style="list-style-type: none"> - Kulcsszavak azonosítása, főbb szerkezeti részek elkülönítése - Beszédfejlesztés - Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés - Verbális memória fejlesztése - Érzelmi intelligencia fejlesztése - Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása - Lényegkiemelő képesség fejlesztése - Olvasási stratégiák: jóslás, áttekintés, keresés, összefoglalás - Grafikus szervezők: pl. fűrtábra, T-táblázat, Venn-diagram, fogalomtáblázat kerettörténet, történettérkép, mesetáblázat, karakter-térkép, történetpiramis stb. - Illusztráció készítése, kiegészítése, a meglévő társítása - Lapbook, plakát, könyvajánló, képregény - Kérdésfeltevés 	<p>beszédhelyzetnek megfelelően reflektál;</p> <ul style="list-style-type: none"> - nyitott az irodalmi művek befogadására; - értő figyelemmel követi a tanító/társai felolvasását; - verbális és vizuális módon vagy dramatikus eszközökkel reflektál a szövegre, megfogalmazza a szöveg alapján benne kialakult képet; - röviden indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést; - mozgósítja a hallott és olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és megfogalmazza a köztük lévő kapcsolatokat; - saját gondolkodási és nyelvi szintjén megalkotja a szöveg jelentését önmaga számára, megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját; meghallgatja társai véleményét, azokra reflektál. - részt vesz a konfliktusokat feldolgozó dramatikus játékokban; - részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban; - az adott helyzetnek megfelelően tudatosan alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat; - alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat; - az olvasott szöveghez illusztrációt készít, a hiányos illusztrációt kiegészíti, vagy a meglévőt társítja a szöveggel. 	<p>kortárs magyar alkotások megismerésével;</p> <ul style="list-style-type: none"> - olvas és megért nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket; - megtapasztalja az életkorának, érdeklődésének megfelelő szövegek befogadásának és előadásának élményét és örömet; - részt vesz legalább két hosszabb terjedelmű, magyar és gyermekirodalmi alkotás feldolgozásában; - különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között; - a megismert irodalmi szövegekhez, iskolai eseményekhez plakátot, meghívót, saját programjaihoz meghívót készít hagyományosan és digitálisan; - azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a problémahelyzetet és annak megoldását; - az olvasott szövegekben kulcsszavakat azonosít, a főbb szerkezeti egységeket önállóan vagy segítséggel elkülöníti; - megfogalmazza saját véleményét a szereplők cselekedeteiről; - képzeletét a megértés érdekében mozgósítja;
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> – megfigyeli és összehasonlítja a történetek tartalmát és a saját élethelyzetét; – mozgósítja a hallott vagy olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat; – részt vesz a közösen feldolgozott történet dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet; – önállóan képek, grafikai szervezők segítségével vagy tanítói segítség nélkül a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja tartalmát - megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet, médiaterméket.
<p>FOGALMAK: regény, meseregény, szerző, cím, kiadó, tartalomjegyzék, fülszöveg, történet, valóság, fejezet, időrend, szereplő, helyszín, probléma, megoldás, illusztráció</p>		
<p>JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK: Könyvtárlátogatás Színház, bábszínház látogatása Részvétel olvasmánnyal kapcsolatos prezentáció készítésében Közös olvasmány dramatikus feldolgozása Közös olvasmányt feldolgozó film megtekintése</p>		
<p>TÖRZSANYAG: Lázár Ervin: Bab Berci; Tatay Sándor: Kinizsi Pál; Fekete István: Vuk</p> <p>A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak: Berg Judit: Rumini; Janikovszky Éva: A nagy zuhó; Csukás István: Pom-pom meséi</p>		

Szabadon felhasználható órakeret: 6

Nyelvtan, helyesírás és szövegalkotás

Témakör: Beszéd és kommunikáció

Órakeret: 6 óra

<p>A témakör sajátossága a készségfejlesztés. A javasolt óraszám nem egymást követő tanítási órákra vonatkozik, hanem a rendelkezésre álló minimum időre. A témakör feldolgozása akkor a leghatékonyabb, ha a tanítási órák majdnem mindegyikén előtérbe kerül; a tervezéskor figyelembe vesszük az ehhez szükséges időt. A témakör két tanévet ölel fel.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Érzelmi fejlesztés – Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés – Ritmusérzék-fejlesztés – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Beszédészlelés, beszédértés – Kifejező, érthető beszéd – Helyes ejtés tanítása – Nem nyelvi jelek használata – Kapcsolatfelvételi formák, társalgási fordulatok – Párbeszéd, szituációs játékok, improvizáció 	<p>A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál; – megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a kommunikációs helyzetnek megfelelően reagál; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését; – részt vesz a kortársakkal és felnőttekkel való kommunikációban, és az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat; – használja a kapcsolatfelvételi, kapcsolattartási, kapcsolatlezárási formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdés; testtartás, testtávolság, tekintettartás, hangsúly, hanglejtés, hangerő, hangszín, megköszönés, elköszönés; – élményeiről, olvasmányairól segítséggel vagy önállóan beszámol. 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – beszédlégzése és artikulációja megfelelő, figyelmet fordít a hangok időtartamának helyes ejtésére, a beszéd helyes ritmusára, hangsúlyára, tempójára, az élethelyzetnek megfelelő hangerőválasztásra – a tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szöveghűen, érthetően tolmácsolja; – részt vesz ismert szövegek (versek, nyelvtörők, mesék) mozgással, dramatikus elemekkel történő élményszerű megjelenítésében; – képességeihez mérten bekapcsolódik párbeszéd, dramatikus szituációs játékok, improvizációk megalkotásába.
<p>Fogalmak: helyesejtés, beszédlégzés, artikuláció, időtartam, hangerő, beszédtempó, ritmus, hanglejtés, hangsúly, szünet, testtartás, mimika, térközszabályozás, párbeszéd, szituáció, improvizáció</p>		
<p>Javasolt tevékenység:</p>		

Témakör: A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó, elválasztás, betűrendbe sorolás

Órakeret: 7 óra

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Hang- és betűanalízis, analizáló képesség fejlesztése – Fonémahallás fejlesztése – Vizuális memória fejlesztése – Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetéséhez, szótagoláshoz) – Beszéd- és artikulációs képesség fejlesztése – Helyesírási készség fejlesztése – Aktív szókincs fejlesztése – A nyomtatott és írott magyar ábécé kis- és nagybetűi – Szótagolás, elválasztás, egytagú és összetett szavak – 20-40 gyakran használt „j”-t és „ly”-t tartalmazó szó (egy- vagy kétagú szavak) helyes leírása – 20-40 „tj”, „lj”, „dj”, „nj”, „dt”, „ts” betűkapcsolatból származó összeolvadást vagy hasonulást tartalmazó szó 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – feladatok megoldása során társaival együttműködik; – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír és törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre; – kérdésre adott válaszában helyesen toldalékolja a szavakat; – a kiejtéssel megegyező, rövid szavak leírásában követi a helyesírási szabályait; – a kiejtéstől eltérő szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; – törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására; – írásbeli munkáját önállóan vagy segítséggel ellenőrzi, hibáit javítja. 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol, a megismert szabályokat alkalmazza digitális felületen való kereséskor is; – életkorának megfelelő, digitális és hagyományos szótárakat használ; – megfigyeli és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat; – különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű mássalhangzók között; – a hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban; – biztosan szótagol, alkalmazza az elválasztás szabályait.

<p>FOGALMAK: hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, egyjegyű mássalhangzó, kétjegyű mássalhangzó, háromjegyű mássalhangzó, hosszú/kettőzött mássalhangzó, hosszú/kettőzött kétjegyű mássalhangzó, rövid magánhangzó, hosszú magánhangzó, szótag, szó, összetett szó, ábécé, betűrend, szótár, „j” hang kétféle jelölése</p>		

Témakör: Szótő és toldalék, szóelemzés

Órakeret: 7 óra

<p>A témakör sajátossága, hogy többnyire képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Hallásfejlesztés, fonémahallás fejlesztése – Betű-hang azonosítás – Szótagolási képesség fejlesztése – Hang- és betűanalízis képességének fejlesztése – Szótő és toldalék fogalma felismerés szintjén – Nyelvi elemzőkészség fejlesztése – Szóalak felbontása – Toldalékos szavak helyes használata – Toldalékos szavak funkcionális másolása, tollbamondása, emlékezetből írása – Helyesejtés-fejlesztés hangkapcsolat-gyakorlatokkal – Hibajavítás és önellenőrzés 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; – törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására; – írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi, javítja. 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – szavakat hangokra és szótagokra bont; – kérdésre adott válaszában helyesen toldalékolja a szavakat; – önállóan felismeri és elkülöníti az egytövű ismert szavakban a szótövet és a toldalékot.

képességek fejlesztése		
FOGALMAK: hang-betű, betűkapcsolat, hangkapcsolat, szótagolás, szótő, toldalék, szóelemző írásmód, önellenőrzés		

Témakör: Hangalak és jelentés kapcsolata, állandósult szókapcsolatok

Órakeret: 6 óra

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – A szóbeli és írásbeli kifejezőképesség fejlesztése – Szókincs fejlesztése, szókincs aktivizálása – Árnyalt nyelvhasználat fejlesztése – Hangalak – jelentés – Ellentétes jelentésű szavak, rokon értelmű szavak – Szólások, közmondások, szóláshasonlatok – Népmesék kezdő és záró formulái, szókapcsolatok, ismétlődő motívumok – Szó szerinti és átvitt jelentés – Szólások, közmondások hagyományörző szerepe, néhány ismert szólás, közmondás eredete 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – ellentétes jelentésű és rokon értelmű kifejezéseket gyűjt, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja az írásbeli és szóbeli szövegalkotásban. 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – felismer és ért néhány egyszerű szólást, közmondást; – megérti és használja az ismert állandósult szókapcsolatokat; – különféle módokon megjeleníti az ismert szólások, közmondások jelentését.
FOGALMAK:		

szólás, közmondás, szókapcsolat, hangalak, jelentés, egyjelentésű szavak, rokon értelmű szavak, ellentétes jelentésű szavak

Témakör: Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve-kisbetű-nagybetű
Órakeret: 7 óra

<p>A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Helyesírási készség differenciált fejlesztése – Aktív szókinccs fejlesztése – Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer – Együttműködési képesség – Élőlény, tárgy, gondolati dolog neve – Kis- és nagy kezdőbetűs szavak másolása, tollbamondása, emlékezetből írása – Több hasonló élőlény, tárgy, gondolati dolog neve és helyesírása – Saját nevek helyesírása – Mondatkezdő nagybetű 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre; – szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján; – megérti és használja az életkorának megfelelő (térbeli, időbeli) relációs szókinccset; – írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja; – feladatok megoldása során társaival együttműködik. – felismeri, jelentésük alapján csoportosítja és önállóan vagy segítséggel leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét; 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét kifejező szavakat – megkülönbözteti a szavak egyes és többes számát – hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban; – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; – kérdésre adott válaszában megfelelően todalékolja a szavakat; – felismeri, önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az ismert szavakat; – ellentétes jelentésű és rokon értelmű kifejezéseket gyűjt, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja

		<p>szóbeli és írásbeli szövegalkotásban.</p> <ul style="list-style-type: none"> – a több hasonló élőlény, tárgy vagy gondolati dolog nevét kis kezdőbetűvel írja; – a személynevek, állatnevek és a lakóhelyhez kötődő egyszerű egyelemű helyneveket nagy kezdőbetűvel írja le. – Felismeri és megnevezi a tanult szófajokat.
<p>FOGALMAK: élőlények neve, tárgyak neve, gondolati dolgok neve, több hasonló név, saját név, önellenőrzés, hibajavítás, személynév, állatnév, helynév, intézménynév, címek neve, főnév, köznév, tulajdonnév</p>		

Témakör: Tulajdonságokat kifejező szavak

Órakeret: 7 óra

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Helyesírási készség differenciált fejlesztése – Aktív szókinccs fejlesztése – Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer – A megfigyelt és értelmezett fokozott melléknevek helyes írásmódja – Együttműködési képesség 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre; – szavakat, szószerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján; – hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban; – a kiejtéssel megegyező rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait; – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; – írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja; – feladatok megoldása során társaival együttműködik. 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a tulajdonságot kifejező szavakat és azok fokozott alakjait; – ellentétes jelentésű és rokon értelmű kifejezéseket gyűjt, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja szóbeli és írásbeli szövegalkotásban. – Felismeri és megnevezi a tanult szófajokat.
<p>FOGALMAK: ellentétes jelentésű kifejezések, rokon értelmű szavak, egybeírás, különírás, szótő, toldalék, tulajdonságot kifejező szó, melléknév</p>		

Témakör: Mennyiségeket kifejező szavak

Órakeret: 4 óra

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben

<ul style="list-style-type: none"> – Helyesírási készség differenciált fejlesztése – Aktív szókinccs fejlesztése – Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer – A megfigyelt és értelmezett fokozott számnevek helyes írásmódja – Együttműködési képesség 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre; – szavakat, szószerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján; – hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban; – a kiejtéssel megegyező rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait; – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; – írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja; – feladatok megoldása során társaival együttműködik. 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a mennyiségeket kifejező szavakat és azok fokozott alakjait; <p>– Felismeri és megnevezi a tanult szófajokat.</p>
--	--	--

FOGALMAK:

különírás, szótó, toldalék, mennyiségeket kifejező szó, számnév

Témakör: Cselekvés, történet a múltban, jelenben, jövőben

Órakeret: 8 óra

<p>A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Helyesírási készség differenciált fejlesztése – Aktív szókinccs fejlesztése – Fogalmazási alapismeretek – Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer – A megfigyelt és értelmezett igekötős 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre; – szavakat, szószerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján; – megérti és használja az életkorának megfelelő (térbeli, időbeli) relációs szókinccset; 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban; – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja;

<p>igék helyes írásmódja</p> <p>– Együttműködési képesség</p>	<p>– írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja;</p> <p>– feladatok megoldása során társaival együttműködik.</p>	<p>– kérdésre adott válaszában megfelelően todalékolja a szavakat;</p> <p>– felismeri, önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az ismert cselekvést kifejező szavakat;</p> <p>– megkülönbözteti a múltban, jelenben és jövőben zajló cselekvéseket, történéseket;</p> <p>– helyesen alkalmazza a szóbeli és írásbeli szövegalkotásában az idő kifejezésének nyelvi eszközeit;</p> <p>– felismeri, önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az ismert cselekvést, történést kifejező szavakat.</p> <p>– Felismeri és megnevezi a tanult szófajokat.</p>
<p>FOGALMAK: múlt, jelen, jövő, egybeírás, különírás, szótó, todalék, cselekvést jelentő szó, ige</p>		

Témakör: A nyelv építőkövei: Az írásbeli szövegalkotás lépései (mondatgrammatikai eszközök alkalmazása- kapcsolás, szűkítés, bővítés, névmásítás, névelőhasználat, helyettesítés)

Órakeret: 9 óra

<p>A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<p>– Térbeli és időbeli tájékozódás fejlesztése</p> <p>– Mondatok és összekapcsolásuk</p> <p>– Történetalkotás szóban</p>	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <p>– kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;</p>	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <p>– felismeri, indokolja a cím és szöveg közti összefüggést;</p> <p>– azonosítja a történetekben</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Szóbeli és írásbeli kifejezőkészség fejlesztése – Íráskészség fejlesztése – Írásbeli szövegalkotó képesség fejlesztése – Anyaggyűjtés módjai – szó- és kifejezőkészlet gyűjtése; – Vázlatkészítés, vázlat kiegészítése – Szerkezeti egységek elkülönítése – Kulcsszavak, kulcsmondatok kiemelése – Szövegalkotás főbb lépései – Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása 	<ul style="list-style-type: none"> – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését; – megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a kommunikációs helyzetnek megfelelően válaszol; – a megismert szavakat, kifejezéseket helyesen alkalmazza; – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír; – törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre; – gondolatait, érzelmeit, véleményét életkorának, egyéni képességeinek és a kommunikációs helyzetnek megfelelően néhány mondatban írásban is megfogalmazza; – egyéni képességeinek megfelelően alkot szövegeket írásban; – a szövegalkotás során törekszik a megismert helyesírási szabályok alkalmazására és meglévő szókincsének aktivizálására; – írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja; – részt vesz ismert szövegek (például versek, nyelvtörők, mesék) mozgással, dramatikus elemekkel történő élményszerű megjelenítésében; – képességeihez mérten bekapcsolódik párbeszéd, dramatikus szituációs játékok megalkotásába. 	<ul style="list-style-type: none"> – helyszínt, szereplőket, a konfliktust és annak megoldását; – megadott szempontok alapján rövid mesét ír, kiegészít vagy átalakít, vázlatot készít;
<p>FOGALMAK: mondat, szöveg, helyszín, szereplő, cselekmény, időrend, címadás, téma, anyaggyűjtés, vázlat, előzmény, esemény, következmény, levél, SMS, e-mail, címzett, feladó, válasz, továbbítás, megszólítás, önellenőrzés, hibajavítás</p>		

Témakör: A nyelv építőkövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg (rövid szövegek alkotása - hír, hirdetés, meghívó, felhívás, tudósítás, elbeszélő szöveg elektronikus levél)

Órakeret: 7 óra

<p>A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Ösztönös nyelvhasználat formálása – Nyelvi tudatosság fejlesztése – Önellenőrzés, hibajavítás képessége – Helyesírási készség differenciált fejlesztése – 20-40 gyakran használt „j”-t és „ly”-t tartalmazó szó (egy- vagy kétagú szavak) helyes leírása 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre; – megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és mássalhangzókat, valamint időtartamukat; – írásbeli munkáit segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja; – törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására; – a szövegalkotás során törekszik a megismert helyesírási szabályok alkalmazására és meglévő szókincsének aktivizálására; 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a hangjelölés megismert szabályait helyesen alkalmazza a tanult szavakban; – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés és szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; – a mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat a mondatvégi írásjeleket; – szavakat, szószerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján.
<p>FOGALMAK: betű, hang, szó, szókapcsolat, mondat, szöveg, j-ly, írásjel, pont, kérdőjel, felkiáltójel, kisbetű, nagybetű</p>		
<p>JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK: Részvétel osztályújság, napló, iskolaújság készítésében hagyományos és digitális formában</p>		

Szabadon felhasználható órakeret: 4

4. osztály

Tematikai egység címe	Órakeret 180
OLVASÁS, SZÖVEGÉRTÉS	
Beszéd és kommunikáció folyamatos – beépítve az órák tananyagába <i>Nem konkrét órakeretben és tananyaggal valósul meg. Az elsajátítandó ismeretanyag és készségfejlesztési feladatok órákba beépülve valósulnak meg.</i>	11 óra
Mesék, történetek	9 óra
Mondák, regék	15 óra
Versek, népköltészeti alkotások	13 óra
Helyem a világban	13 óra
Ünnepkörök, hagyományok, mesterségek	13 óra
Állatok, növények, tájak, találmányok	20 óra
Olvassunk együtt! Közös olvasmányok	6 óra
<i>Szabadon felhasználható órakeret: (isméltésre, mérésre, projektre, témahétre)</i>	8 óra
NYELVTAN, HELYESÍRÁS ÉS SZÖVEGALKOTÁS	
A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó, elválasztás, betűrendbe sorolás	4 óra
Szótő és toldalék, szóelemzés	7 óra
Hangalak és jelentés kapcsolata, állandósult szókapcsolatok	6 óra
1. Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve - kisbetű – nagybetű	9 óra
2. Tulajdonságokat kifejező szavak	4 óra
3. Mennyiségeket kifejező szavak	9 óra
4. Cselekvés, történés a múltban, jelenben, jövőben	11 óra
A nyelv építőkövei: Az írásbeli szövegalkotás lépései (mondatgrammatikai eszközök alkalmazása- kapcsolat, szűkítés, bővítés, névmásítás, névelőhasználat, helyettesítés)	6 óra
A nyelv építőkövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg (rövid szövegek alkotása - hír, hirdetés, meghívó, felhívás, tudósítás, elbeszélő szöveg, elektronikus levél)	14 óra
<i>Szabadon felhasználható órakeret: (isméltésre, mérésre, projektre, témahétre)</i>	2 óra

OLVASÁS, SZÖVEGÉRTÉS

Témakör: Beszéd és kommunikáció

Órakeret: 11 óra

<p>A témakör sajátossága a készségfejlesztés. A javasolt óraszám nem egymást követő tanítási órákra vonatkozik, hanem a rendelkezésre álló minimum időre. A témakör feldolgozása akkor a leghatékonyabb, ha a tanítási órák majdnem mindegyikén előtérbe kerül; a tervezéskor figyelembe vesszük az ehhez szükséges időt. A témakör két tanévet ölel fel.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Érzelmi fejlesztés – Hallásfejlesztés – beszédhallás fejlesztés – Ritmusérzék-fejlesztés – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Beszédészlelés, beszédértés – Kifejező, érthető beszéd – Helyes ejtés tanítása – Nem nyelvi jelek használata – Kapcsolatfelvételi formák, társalgási fordulatok – Párbeszéd, szituációs játékok, improvizáció 	<p>A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál; – megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a kommunikációs helyzetnek megfelelően reagál; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését; – részt vesz a kortársakkal és felnőttekkel való kommunikációban, és az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat; – használja a kapcsolatfelvételi, kapcsolattartási, kapcsolatlezárási formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdés; testtartás, testtávolság, tekintettartás, hangsúly, hanglejtés, hangerő, hangszín, megköszönés, elköszönés; – élményeiről, olvasmányairól segítséggel vagy önállóan beszámol. 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – beszédlégzése és artikulációja megfelelő, figyelmet fordít a hangok időtartamának helyes ejtésére, a beszéd helyes ritmusára, hangsúlyára, tempójára, az élethelyzetnek megfelelő hangerőválasztásra – a tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szöveghűen, érthetően tolmácsolja; – részt vesz ismert szövegek (versek, nyelvtörők, mesék) mozgással, dramatikus elemekkel történő élményszerű megjelenítésében; – képességeihez mérten bekapcsolódik párbeszéd, dramatikus szituációs játékok, improvizációk megalkotásába.
<p>Fogalmak: helyesejtés, beszédlégzés, artikuláció, időtartam, hangerő, beszédtempó, ritmus, hanglejtés, hangsúly, szünet, testtartás, mimika, térközszabályozás, párbeszéd, szituáció, improvizáció</p>		
<p>Javasolt tevékenység: Részvétel prezentáció készítésében és előadásában</p>		

Témakör: Mesék, történetek

Órakeret: 9 óra

A témakör sajátossága, hogy értékközvetítésre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Érzelmi fejlesztés – Hallott szöveg megértésének fejlesztése – Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértő olvasás fejlesztése – Szövegben való tájékozódás fejlesztése – Vázlatírás, hiányos vázlat kiegészítése a szöveghez – Illusztráció készítése, kiegészítése, a meglévő társítása – Kulcsszavak azonosítása – Főbb szerkezeti egységek elkülönítése – Beszédfejlesztés – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Verbális memória fejlesztése – Érzelmi intelligencia fejlesztése – Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása – Lényegkiemelő képesség fejlesztése – Olvasási stratégiák: jóslás, áttekintés, keresés, összefoglalás 	<p>A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – felkészülés után tagolt szöveget érthetően olvas hangosan; – részt vesz az adott közösség kultúrájának megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására; – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését; – mozgósítja a hallott és olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat; – önállóan vagy tanítói segédlettel képek, grafikai szervezők (kerettörténet, történettérkép, mesetáblázat, karakter-térkép, történetpiramis stb.) segítségével a szöveg terjedelmétől függően összefoglalja a történetet; – részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet; – felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést; – azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását; 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – megismer néhány mesét és történetet a magyar és más népek irodalmából. – élményeket és tapasztalatokat szerez változatos irodalmi szövegtípusok és műfajok – klasszikus, kortárs magyar alkotások – megismerésével; – olvas és megért nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket; – részt vesz népmesék és műmesék, történetek közös olvasásában, feldolgozásában; – különbséget tesz a mesés és valóságos történetek között; – felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását; – saját gondolkodási és nyelvi szintjén megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult élményt és képzetet; – a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot;

<p>– Grafikus szervezők: fűrtábra, T-táblázat, Venn-diagram, fogalomtáblázat, kerettörténet, történetterkép, mesetáblázat, karakterterkép, történetpiramis...</p> <p>– Mesék jellemzői: jellegzetes szereplők, kifejezések, fordulatok és meseszámok</p>	<p>– képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;</p> <p>– megfogalmazza, saját álláspontját. Meghallgatja társai véleményét és együttműködik velük;</p> <p>– részt vesz a konfliktusokat feldolgozó dramatikus játékokban;</p> <p>– részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban, az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat, alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat;</p> <p>– megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a beszédhelyzetnek megfelelően reflektál;</p> <p>– a szöveg megértését igazoló feladatokat végez.</p>	<p>– képzeletét a megértés érdekében mozgósítja;</p> <p>– megfigyeli és összehasonlítja a történetek lényeges mozzanatait és a saját vagy társai élethelyzetét;</p> <p>– részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet;</p> <p>– képek, grafikai szervezők segítségével vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja azt;</p> <p>– megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet, médiaterméket.</p>
<p>FOGALMAK mese, népmese, történet, valóság, cím, szerző, szereplő, helyszín, probléma, megoldás, bekezdés, időrend, vázlat, összefoglalás</p>		
<p>JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK: Bábszínház-, színházlátogatás Élő meseíró meghívása, író-olvasó találkozó szervezése Interjú készítése</p>		
<p>TÖRZSANYAG Magyar népmesék: A furfangos királykisasszony és az okos molnárlegény; A molnár, a fia meg a szamár; Világszép Ilonka; Hazugságmese; Füllentő mese; Kőleves; A só; Szécsi Magda; A cigányasszony meg az ördög; Benedek Elek: A szamár meg az oroszlán; A holló és a róka - Aesopus, La Fontaine; Romhányi József: Interjú a farkassal, aki állítólag megette Piroskát; Rákos Sándor: A két kis vadkörtefa; Tordon Ákos: Pilleruha; Lázár Ervin: Csodapatika; Csukás István: A téli tücsök meséi (részlet)</p> <p>A törzshoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak Magyar népmesék: A szamárrá változott barát; Az ösvércsikó, A róka meg a farkas; A megszámlálhatatlan sok juh; A csillagszemű juhász; Mese a dohányról; A legfinomabb falat; Benedek Elek: Kígyós Jancsi; Lázár Ervin: A szökevény szeplők; Pilinszky János: A nap születése; Szilvát adok szeméért! (bolgár népmese); Berze Nagy János: A fekete madár; Arany László: A macska és az egér; A farkas és a bárány – Aesopus és La Fontaine; Benedek Elek:</p>		

Az öregek; Lázár Ervin: Vacskamati; Kányádi Sándor: Kenyérmadár; Kányádi Sándor: Farkasúzó furulya

Témakör: Mondák, regék

Órakeret: 15 óra

A témakör sajátossága, hogy érték közvetítésre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Érzelmi fejlesztés – Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértő olvasás fejlesztése, beszéd fejlesztése – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Térbeli és időbeli tájékozódás fejlesztése – Kronologikus gondolkodás fejlesztése – Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása – Múltbéli események, élethelyzetek és szokások felismerése, elkülönítése – Olvasási stratégiák: jóslás, keresés, áttekintés, összefoglalás – Mondák-regék valós és mesei elemei – Híres történelmi személyek és események 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál; – képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését; – részt vesz regék, mondák, történetek közös olvasásában, feldolgozásában; – saját gondolkodási és nyelvi szintjén megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet – felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását; – önállóan képek, grafikai szervezők segítségével vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja tartalmát; 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – megérti a közösen olvasott rövid szövegeket, részt vesz azok olvasásában, feldolgozásában; – nyitottá válik a magyarság értékeinek megismerésére, fejlődik nemzeti identitástudata, történelmi szemlélete; – részt vesz rövid történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet; – részt vesz gyerekeknek szóló kiállítások megismerésében. Alkotásaival hozzájárul létrehozásukhoz; – megismer a szűkebb környezetéhez kötődő irodalmi és kulturális emlékeket, emlékhelyeket.

	<ul style="list-style-type: none"> – a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot; – különbséget tesz a mesés és valószínű történetek között; – bővíti a témáról szerzett ismereteit egyéb források feltárásával, gyűjtőmunkával, könyvtárhasználattal, filmek, médiatermékek megismerésével. 	
<p>FOGALMAK: monda, rege, mesei elem, valós elem, cím, szerző, helyszín, időrend, tartalom, múlt, jelen, jövő</p>		
<p>JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK: Mondákban előforduló történelmi helyszínek megtekintése</p>		
<p>TÖRZSANYAG: Gaál Mózes: Mese a csodaszarvasról; Móra Ferenc: A hunok hazát keresnek; Móra Ferenc: Az Isten kardja; Gárdonyi Géza: Attila temetése; Gaál Mózes: Emese álma; Lázár Ervin: Szent István koronája <i>(részletek)</i>; A sapkatöltés – Szent István-legenda – <i>somogyi népmonda nyomán</i>; Mátyást királlyá választják – <i>Benczédi Székely István és Thuróczi János krónikája nyomán</i>; Mátyás király és az öregember – <i>(Illyés Gyula: Hetvenhét magyar népmese)</i>; Móra Ferenc: Furfangos Tamádi; Móra Ferenc: Kevély Kereki valamint ismerettartalmú szövegek</p> <p>A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak: Gaál Mózes: Fiannak; A magyarok eredete – Kézai Simon és Anonymus krónikája nyomán; Garay János: Álmos (részlet); A fehér ló mondája (A Képes Krónika nyomán); Koltay Gergely: Honfoglalás; A vérszerződés - Anonymus krónikája nyomán; Kányádi Sándor: Az elveszett követ; Móra Ferenc: Harmatos zöld füben... ; Gergő juhász kanala – magyar népmese; Mesék Mátyás királyról; Tatay Sándor: Kinizsi Pál – könyvismertetés; Tatay Sándor: Kinizsi Pál (Két fenevad – részlet); Móra Ferenc: Bem apó kisdobosa; Mikszáth Kálmán: A nagy nap; Galamboskő – népmonda nyomán (Lengyel Dénes: Régi magyar mondák című könyvéből); Hegedűs Géza: Egy külföldi követ levele Mátyás király könyvtárából valamint ismerettartalmú szövegek: a Vérszerződés, honfoglalás, honfoglalók élete a Kárpát-medencében, honfoglalás-kori mesterségek, Szent Korona története, Államalapítás, királyok kora, tatárjárás, török hódoltság kora, kuruc-labanc korszak (Rákóczi), forradalom és szabadságharc</p>		

Témakör: Versek, népköltészeti alkotások**Órakeret:** 13 óra

<p>A témakör sajátossága, hogy érték közvetítésre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> - Érzelmi fejlesztés - Hallásfejlesztés - beszédhallás fejlesztése - Ritmusérzék fejlesztése - Olvasástechnika fejlesztése - Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés - Verbális memória fejlesztése - Belső képalkotás - Kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése - érzékszervek bevonásával - Egyéni szövegértelmezés kialakítása tanítói segítséggel - Ritmus, rím, refrén - Magánhangzók, mássalhangzók <p>Népköltészeti alkotások: mondókát, népdalt, sorolót</p>	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> - élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál; - életkorának megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; - felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; - egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; - megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a beszédhelyzetnek megfelelően reflektál; - a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; - ismer és megért rövidebb népi és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket; - részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására; - élményt és tapasztalatot szerez változatos ritmikájú lírai művek megismerésével a kortárs és a klasszikus gyermeklírából és a népköltészeti alkotásokból; - felismeri és indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést; 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> - részt vesz magyar népi mondókák, népdalok, klasszikus magyar gyerekversek mozgásos-játékos feldolgozásában, dramatikus előadásában; - a versek hangulatát kifejezi a különféle érzékszervi tapasztalatok segítségével (színek, hangok, illatok, tapintási élmények stb.); - önállóan vagy segítséggel szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, népköltészeti alkotást, prózai és dramatikus szöveget, szövegrészletet; - szövegszerűen felidézi Kölcsey Ferenc: Himnusz, Vörösmarty Mihály: Szózat, Petőfi Sándor: Nemzeti dal című verseinek részleteit.

	– megfigyeli a költői nyelv sajátosságait, megértésélményeit az általa választott módon megfogalmazza, megjeleníti.	
FOGALMAK: vers, himnusz, dal, mondóka, kiszámoló, soroló, népdal, verssor, versszak, rím, ritmus, refrén, költő, cím, népköltészet, műköltészet		
JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK: Bábszínház-, színházlátogatás Élő költő meghívása, író-olvasó találkozó szervezése Interjú készítése		
TÖRZSANYAG: Nemes Nagy Ágnes: Fekete hattyú; Nemes Nagy Ágnes: Bodzavirág; Kányádi Sándor: Valami készül; Radnóti Miklós: Éjszaka ; Verbóczy Antal: Ősz (képvers); Áprily Lajos: Március; József Attila: Mama ; Tóth Árpád: Láng; József Attila: Kertész leszek; Weöres Sándor: Hold és felhő; Nagy László: Dióverés; Kányádi Sándor: Ballada; Tamkó Sirató Károly: Tengerecki hazaszáll; Kölcsey Ferenc: Himnusz (első két versszak) ; Vörösmarty Mihály: Szózat (keretversszakok) ; Petőfi Sándor: Nemzeti dal ; Leksa Manush: Cigány bölcsődal (A vastag betűs művek memoritek.) A törzshanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak: Radnóti Miklós: A mécsvirág kinyílik; Ratkó József: Tavasz; Weöres Sándor: Kánikula; József Attila: Csendes, kérébe...; Kányádi Sándor: Csukástó; Weöres Sándor: Fülemüle; Weöres Sándor: A tündér; Weöres Sándor: Robogó szekerek – <i>próza-költemény</i> ; Kányádi Sándor: Sóhajtás; <i>Magyar népdalok</i> : Elindultam szép hazámbul; Tavaszi szél vizet áraszt; Ej-haj, gyöngyvirág; Nem szoktam; Serkenj fel, kegyes nép		

Témakör: Helyem a világban

Órakeret: 13 óra

A témakör sajátossága, hogy önazonosságtudat kialakítására és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi – Szótagoló olvasás – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértő olvasás fejlesztése, beszéd fejlesztése 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – képes családjából származó közösségi élményeit megfogalmazni, összevetni az iskolai élet adottságaival, a témakört érintő beszélgetésekben aktívan részt venni – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. – digitális forrásokat is használ; – törekszik a világ tapasztalati úton történő megismerésére, értékeinek tudatos megóvására;

<ul style="list-style-type: none"> - Élő és élettelen környezet - Kulturális értékek megismerése és tisztelete - Természeti értékek tisztelete - Környezettudatosság - Együttműködés, közösségformálás - Önismeret, társismeret - Kulturált véleménynyilvánítás - Mások véleményének elfogadása - Fenntartható fejlődés 	<ul style="list-style-type: none"> - digitális forrásokat is használ; - egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képes, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; - a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; - képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; - szöveg terjedelmétől függően összefoglalja a szöveg tartalmát; - alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat; - megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját. Meghallgatja társai véleményét és együttműködik velük; - részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban és az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat; 	<ul style="list-style-type: none"> - megfigyeli és összehasonlítja a történetek tartalmát és a saját élethelyzetét; - mozgósítja a hallott vagy olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat; - élményeket és tapasztalatokat szerez néhány szövegtípusról és műfajról, szépirodalmi és ismeretközlő szövegről; - megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet; - azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását; - nyitottá válik a magyarság értékeinek megismerésére, fejlődik nemzeti identitástudata, történelmi szemlélete; - részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult élményt és képzetet; - megéli és az általa választott formában megjeleníti a közösséghez tartozás élményét; - tapasztalatot szerez a szövegből való információgyűjtés módjairól; - gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit; - ismer és alkalmaz néhány alapvető tanulási technikát;
--	---	---

		<ul style="list-style-type: none"> – különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen; – felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést; – feladatvégzés során társaival együttműködik.
FOGALMAK:		
világ, földrész, ország, haza, környezet, közösség, család		
JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:		
szociális otthon, idősek otthona stb. látogatása részvétel családi napon, idősek napján, hasonló események szervezése részvétel természetvédelmi projektben nemzeti emlékhelyek meglátogatása múzeumlátogatás		
TÖRZSANYAG:		
Kiss Anna: Hol van a világ vége? – <i>prózaalkotmány</i> ; Fekete István: A tölgyfa (részlet); Csukás István: Kurta mese Lázár Ervinről (Lázár Ervin ötvenedik születésnapjára) valamint Ismerettartalmú szövegek a Helyem a világban témakörben		
A törzshoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak:		
Janikovszky Éva: Ha én felnőtt volnék; Janikovszky Éva: Velem mindig történik valami (részlet)		

Témakör: Ünnepekörök, hagyományok, mesterségek

Órakeret: 13 óra

A témakör sajátossága, hogy érték közvetítésre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértő olvasás fejlesztése, beszéd fejlesztése – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Nemzeti ünnepeink, családi ünnepeink 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> - élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál; – olvasási szintjének megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – megérti a rövid szövegeket, részt azok olvasásában, közös feldolgozásában; – ismeri a keresztény/keresztén ünnepeköröket (karácsony, húsvét, pünkösd), nemzeti és

<ul style="list-style-type: none"> – Magyar hagyományok tisztelete – Az ünnepek jellemzői, körforgásuk – Lakóhely hagyományainak megismerése – Szólások, szóláshasonlatok, közmondások – Találós kérdések – Régi magyar mesterségek – Jeles történelmi személyek Szent István király, Szent László király, IV. Béla király, Mátyás király, II. Rákóczi Ferenc, Petőfi Sándor, Széchenyi István, Kossuth Lajos 	<p>szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;</p> <ul style="list-style-type: none"> – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; – megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a beszédhelyzetnek megfelelően reflektál, a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; – ismer és ért néhány egyszerű és gyakori szólást, szóláshasonlatot, közmondást, találós kérdést, nyelvtörőt, kiszámolót, mondókát; – megéli a közösséghez tartozás élményét; – megismeri saját lakóhelyének irodalmi és kulturális értékeit. 	<p>állami ünnepeket (március 15., augusztus 20., október 23.), népszokást (Mártonnap, Luca-nap, betlehemezés, húsvéti locsolkodás, pünkösdőlés);</p> <ul style="list-style-type: none"> – megéli és az általa választott formában megjeleníti a közösséghez tartozás élményét; – részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében; – részt vesz magyar népi mondókák, népdalok, klasszikus magyar gyerekversek mozgásos-játékos feldolgozásában, dramatikus előadásában; – megismeri a jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz, népi mesterségekhez kapcsolódó szövegeket, dalokat, szokásokat, népi gyermekjátékokat; – jellemző és ismert részletek alapján azonosítja a nemzeti ünnepeken elhangzó költemények részleteit, szerzőjüket megnevezi; – részt vesz a témában neki szóló kiállítások megismerésében; – megfigyeli az ünnepek, hagyományok éves körforgását; – jellemző és ismert részletek alapján azonosítja a nemzeti ünnepeken elhangzó
--	---	---

		költemények részleteit, szerzőjüket megnevezi; - ismerkedik régi magyar mesterségekkel, irodalmi művek olvasásával és gyűjtőmunkával.
FOGALMAK: családi ünnep, nemzeti ünnep, állami ünnep, népszokás, népi hagyomány, jeles napok, népi gyermekjáték, hazaszeretet, magyarságtudat, közösség, szólás, szóláshasonlat, közmondás, körforgás, mesterség, foglalkozás		
JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK: Részvétel hagyományokhoz, ünnepkörökhöz kapcsolódó programokon Települési helytörténeti gyűjtemény meglátogatása Ünnepekhez kapcsolódó emlékhelyek meglátogatása Találkozás, ismerkedés népi mesterségek művelőivel Részvétel népi mesterségekhez kapcsolódó tevékenységekben		
TÖRZSANYAG: Nagy László: Adjon az Isten; Nagy László: Csodafiú – szarvas; Nagyváradi János: Csendes éj; Dsida Jenő: Itt van a szép karácsony; Ady Endre: Kis, karácsonyi ének; Szabó Lőrinc: Lóci verset ír; Locsolóvers; Kodály Zoltán: Pünkösddőlő (részlet) továbbá ismerettartalmú szövegek az Ünnepekörök, hagyományok, mesterségek témakörben		

Témakör: Növények, állatok, emberek, találmányok

Órakeret: 20 óra

A témakör sajátossága, hogy az élő és az élettelen világhoz való emberi viszonyulási rendszerre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértés fejlesztése – Beszédfejlesztés – Egyszerű magyarázat, szemléltetés alapján új szó vagy kifejezés jelentésének megértése – A megismert szavak, kifejezések alkalmazása a 	A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően: <ul style="list-style-type: none"> – az élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál; – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján 	A témakör tanulása eredményeként a tanuló: <ul style="list-style-type: none"> – a szövegekhez kapcsolódó személyes élményeit, ismereteit felidézi és megosztja; – röviden indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést; – kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot, – önállóan vagy tanítói segítséggel használja az alapvető olvasási stratégiákat;

<p>különböző nyelvi szinteken</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kedvenc növény, állat, híres magyar ember és találmányai néhány mondatos bemutatása (Jedlik Ányos, Puskás Tivadar, Szentgyörgyi Albert, Bíró László, Gábor Dénes, Neumann János, Rubik Ernő) – Egyéni beszámoló a természeti környezetben végzett megfigyelésekről – Növények, állatok csoportosítása különféle szempontok szerint – Egyszerű grafikus szervezők alkalmazása (fürtábra, t-táblázat, gondolattérkép) – Lényegkiemelés képessége – Szövegben való tájékozódás fejlesztése – Ok-okozati összefüggések feltárása tanítói segítséggel – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Verbális memória fejlesztése – Belső képalkotás – Kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése – érzékszervek bevonásával – Tanulás tanulása 	<p>megérti az új szó vagy kifejezés jelentését;</p> <ul style="list-style-type: none"> – olvasási szintjének megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – tapasztalatot szerez a szövegből való információgyűjtés módjairól; – gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit; – ismer és alkalmaz néhány alapvető tanulási technikát; – különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen; – felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést; – feladatvégzés során társaival együttműködik. 	<ul style="list-style-type: none"> – információkat, adatokat gyűjt a szövegből, kiemeli a bekezdések lényegét; tanítói segítséggel, vagy önállóan megfogalmazza azt. – megismeri és alkalmazza az adott témákhoz kapcsolódó lexikonokat; – néma olvasás útján megérti a rövid, életkorának megfelelő tankönyvi szöveg tartalmát és az utasításokat;
<p>FOGALMAK:</p>		

ismeretközlő szöveg, adat, információ, cím, illusztráció, szöveg, bekezdés
<p>JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK: Településen, település közelében található állat-, növény-, botanikus kert meglátogatása   Részvétel természetvédelmi projektben   Múzeumlátogatás</p>
<p>TÖRZSANYAG: Buda Ferenc: Kőből rakott mese; Lázár Ervin: Bab Berci köve - dramatizált változat   valamint ismerettartalmú szövegek: A föld élőlényei: növények, állatok – az életkori sajátosságoknak megfelelő érdekességek; Különleges tájak bemutatása (Magyarország);   Magyar találmányok felfedezések; Nobel-díjasok valamint ismerettartalmú szövegek</p> <p>A törzshanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak: Fekete István: Csí és más mesék; valamint ismerettartalmú szövegek: A világegyetemtől haladva a Földre – a bolygónk megismerése (pl: nyughatatlan bolygónk; háborgó Föld – vulkánkitörések, földrengések keletkezése; barlangok: cseppkő, jég; a felszín vizei; a légkör; a szivárvány; villámok keletkezése</p>

Témakör: Olvassunk együtt! Közös olvasmányok

Órakeret: 6 óra

<p>A témakör sajátossága, hogy érték közvetítésre és képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Érzelmi nevelés – Irodalmi műveltség alapozása – Hallott és olvasott szöveg megértésének fejlesztése – Bemutató olvasás követése – Olvasásra nevelés – Olvasási kedv felkeltése, olvasás megszerettetése – Kreatív befogadás – Kreatív írás – Szövegértő olvasás fejlesztése – Szövegben való tájékozódás fejlesztése 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – olvasási szintjének megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; – megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ajánlással és/vagy egyéni érdeklődésének és az életkori sajátosságainak megfelelően – választott irodalmi alkotást ismer meg; – részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő, gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására; – élményeket és tapasztalatokat szerez változatos irodalmi szövegek: klasszikus,

<ul style="list-style-type: none"> - Kulcsszavak azonosítása, főbb szerkezeti részek elkülönítése - Beszédfejlesztés - Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés - Verbális memória fejlesztése - Érzelmi intelligencia fejlesztése - Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása - Lényegkiemelő képesség fejlesztése - Olvasási stratégiák: jóslás, áttekintés, keresés, összefoglalás - Grafikus szervezők: pl. fűrtábra, T-táblázat, Venn-diagram, fogalomtáblázat kerettörténet, történettérkép, mesetáblázat, karakter-térkép, történetpiramis stb. - Illusztráció készítése, kiegészítése, a meglévő társítása - Lapbook, plakát, könyvajánló, képregény - Kérdésfeltevés 	<p>beszédhelyzetnek megfelelően reflektál;</p> <ul style="list-style-type: none"> - nyitott az irodalmi művek befogadására; - értő figyelemmel követi a tanító/társai felolvasását; - verbális és vizuális módon vagy dramatikus eszközökkel reflektál a szövegre, megfogalmazza a szöveg alapján benne kialakult képet; - röviden indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést; - mozgósítja a hallott és olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és megfogalmazza a köztük lévő kapcsolatokat; - saját gondolkodási és nyelvi szintjén megalkotja a szöveg jelentését önmaga számára, megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját; meghallgatja társai véleményét, azokra reflektál. - részt vesz a konfliktusokat feldolgozó dramatikus játékokban; - részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban; - az adott helyzetnek megfelelően tudatosan alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat; - alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat; - az olvasott szöveghez illusztrációt készít, a hiányos illusztrációt kiegészíti, vagy a meglévőt társítja a szöveggel. 	<p>kortárs magyar alkotások megismerésével;</p> <ul style="list-style-type: none"> - olvas és megért nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket; - megtapasztalja az életkorának, érdeklődésének megfelelő szövegek befogadásának és előadásának élményét és örömet; - részt vesz legalább két hosszabb terjedelmű, magyar és gyermekirodalmi alkotás feldolgozásában; - különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között; - a megismert irodalmi szövegekhez, iskolai eseményekhez plakátot, meghívót, saját programjaihoz meghívót készít hagyományosan és digitálisan; - azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a problémahelyzetet és annak megoldását; - az olvasott szövegekben kulcsszavakat azonosít, a főbb szerkezeti egységeket önállóan vagy segítséggel elkülöníti; - megfogalmazza saját véleményét a szereplők cselekedeteiről; - képzeletét a megértés érdekében mozgósítja;
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> – megfigyeli és összehasonlítja a történetek tartalmát és a saját élethelyzetét; – mozgósítja a hallott vagy olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat; – részt vesz a közösen feldolgozott történet dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet; – önállóan képek, grafikai szervezők segítségével vagy tanítói segítség nélkül a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja tartalmát - megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet, médiaterméket.
<p>FOGALMAK: regény, meseregény, szerző, cím, kiadó, tartalomjegyzék, fülszöveg, történet, valóság, fejezet, időrend, szereplő, helyszín, probléma, megoldás, illusztráció</p>		
<p>JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK: Könyvtárlátogatás Színház, bábszínház látogatása Részvétel olvasmánnyal kapcsolatos prezentáció készítésében Közös olvasmány dramatikus feldolgozása Közös olvasmányt feldolgozó film megtekintése</p>		
<p>TÖRZSANYAG: Lázár Ervin: Bab Berci; Tatay Sándor: Kinizsi Pál; Fekete István: Vuk</p> <p>A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak: Berg Judit: Rumini; Janikovszky Éva: A nagy zuhó; Csukás István: Pom-pom meséi</p>		

Szabadon felhasználható órakeret: 8 óra

Nyelvtan, helyesírás és szövegalkotás

Témakör: A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó, elválasztás, betűrendbe sorolás

Órakeret: 4 óra

<p>A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Hang- és betűanalízis, elemező képesség fejlesztése – Fonémahallás fejlesztése – Vizuális memória fejlesztése – Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetéséhez, szótagoláshoz) – Beszéd- és kifejező képesség fejlesztése – Helyesírási készség fejlesztése – Cselekvő szókinccs fejlesztése – A nyomtatott és írott magyar ábécé kis- és nagybetűi – Szótagolás, elválasztás, egytagú és összetett szavak – 20-40 gyakran használt „j”-t és „l”-t tartalmazó szó (egy- vagy kétagú szavak) helyes leírása – 20-40 „jt”, „lej”, „dj”, „nej”, „d-t”, „tsz” betűkapcsolatból származó összeolvadást vagy hasonulást tartalmazó szó 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – feladatok megoldása során társaival együttműködik; – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír és törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre; – kérdésre adott válaszában helyesen toldalékolja a szavakat; – a kiejtéssel megegyező, rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait; – a kiejtéstől eltérő szavakat megfigyelés, szövelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; – törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására; – írásbeli munkáját önállóan vagy segítséggel ellenőrzi, hibáit javítja. 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol, a megismert szabályokat alkalmazza digitális felületen való kereséskor is; – életkorának megfelelő, digitális és hagyományos szótárakat használ; – Megfigyeli, és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat; – különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű mássalhangzók között; – a hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban; – biztosan szótagol, alkalmazza az elválasztás szabályait.

<p>FOGALMAK: hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, egyjegyű mássalhangzó, kétjegyű mássalhangzó, háromjegyű mássalhangzó, hosszú/kettőzött mássalhangzó, hosszú/kettőzött kétjegyű mássalhangzó, rövid magánhangzó, hosszú magánhangzó, szótag, szó, összetett szó, ábécé, betűrend, szótár, „j” hang kétféle jelölése</p>		

Témakör: Szótő és toldalék, szóelemzés

Órakeret: 7 óra

<p>A témakör sajátossága, hogy többnyire képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Hallásfejlesztés, fonémahallás fejlesztése – Betű-hangazonosítás – Szótagolási képesség fejlesztése – Hang- és betűanalízis képességének fejlesztése – Szótő és toldalék fogalma felismerés szintjén – Nyelvi elemzőkészség fejlesztése – Szóalak felbontása – Toldalékos szavak helyes használata – Toldalékos szavak működésbeli másolása, tollbamondása, emlékezetből írása – Helyesejtés-fejlesztés hangkapcsolat-gyakorlatokkal – Hibajavítás és önellenőrzés képességének fejlesztése 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; – törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására; – írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi, javítja. 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – szavakat hangokra és szótagokra bont; – kérdésre adott válaszában helyesen toldalékolja a szavakat; – önállóan felismeri és elkülöníti az egytagú ismert szavakban a szótövet és a toldalékot.

FOGALMAK:

hang-betű, betűkapcsolat, hangkapcsolat, szótagolás, szótő, toldalék, szóelemző írásmód, önellenőrzés

Témakör: Hangalak és jelentés kapcsolata, állandósult szókapcsolatok

Órakeret: 6 óra

<p>A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – A szóbeli és írásbeli kifejezőképesség fejlesztése – Szókincs fejlesztése, szókincs mozgósítása – Árnyalt nyelvhasználat fejlesztése – Hangalak – jelentés – Ellentétes jelentésű szavak, rokon értelmű szavak – Szólások, közmondások, szóláshasonlatok – Népmesék kezdő és záró szabályai, szókapcsolatok, ismétlődő motívumok – Szó szerinti és átvitt jelentés – Szólások, közmondások hagyományörző szerepe, néhány ismert szólás, közmondás eredete 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – ellentétes jelentésű és rokon értelmű kifejezéseket gyűjt, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja az írásbeli és szóbeli szövegalkotásban. 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – felismer és ért néhány egyszerű szólást, közmondást; – megérti és használja az ismert állandósult szókapcsolatokat; – különféle módokon megjeleníti az ismert szólások, közmondások jelentését.
<p>FOGALMAK: szólás, közmondás, szókapcsolat, hangalak, jelentés, egyjelentésű szavak, rokon értelmű szavak, ellentétes jelentésű szavak</p>		

Témakör: Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve-kisbetű-nagybetű
Órakeret: 9 óra

Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Helyesírási készség differenciált fejlesztése – Cselekvő szókinccs fejlesztése – Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer – Együttműködési képesség – Élőlény, tárgy, gondolati dolog neve – Kis- és nagy kezdőbetűs szavak másolása, tollbamondása, emlékezetből írása – Több hasonló élőlény, tárgy, gondolati dolog neve és helyesírása – Saját nevek helyesírása (egyszerű személynevek, állatnevek, helynevek, intézménynevek, címek) – Mondatkezdő nagybetű 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre; – szavakat, szószerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján; – megérti és használja az életkorának megfelelő (térbeli, időbeli) viszonyos szókinccset; – írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja; – feladatok megoldása során társaival együttműködik. – felismeri, jelentésük alapján csoportosítja és önállóan vagy segítséggel leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét; 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét kifejező szavakat – megkülönbözteti a szavak egyes és többes számát – hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban; – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szövelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; – kérdésre adott válaszában megfelelően toldalékolja a szavakat; – felismeri, önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az ismert szavakat; – ellentétes jelentésű és rokon értelmű kifejezéseket gyűjt, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja szóbeli és írásbeli szövegalkotásban.

		<ul style="list-style-type: none"> – a több hasonló élőlény, tárgy vagy gondolati dolog nevét kis kezdőbetűvel írja; – a személynevek, állatnevek és a lakóhelyhez kötődő egyszerű egyelemű helyneveket nagy kezdőbetűvel írja le. – Felismeri és megnevezi a tanult szófajokat.
<p>FOGALMAK: élőlények neve, tárgyak neve, gondolati dolgok neve, több hasonló név, saját név, önellenőrzés, hibajavítás, személynév, állatnév, helynév, intézménynév, címek neve, főnév, köznév, tulajdonnév</p>		

Témakör: Tulajdonságokat kifejező szavak

Órakeret: 4 óra

<p>A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Helyesírási készség differenciált fejlesztése – Cselekvő szókincs fejlesztése – Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer – A megfigyelt és értelmezett fokozott melléknevek helyes írásmódja – Együttműködési képesség 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre; – szavakat, szószerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján; – hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban; – a kiejtéssel megegyező rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait; – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; – írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja; – feladatok megoldása során társaival együttműködik. 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a tulajdonságot kifejező szavakat és azok fokozott alakjait; – ellentétes jelentésű és rokon értelmű kifejezéseket gyűjt, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja szóbeli és írásbeli szövegalkotásban. – Felismeri és megnevezi a tanult szófajokat.
<p>FOGALMAK: ellentétes jelentésű kifejezések, rokon értelmű szavak, egybeírás, különírás, szótő, toldalék, tulajdonságot kifejező szó, melléknév</p>		

Témakör: Mennyiségeket kifejező szavak

Órakeret: 9 óra

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Helyesírási készség differenciált fejlesztése – Cselekvő szókinccs fejlesztése – Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer – A megfigyelt és értelmezett fokozott számnevek helyes írásmódja – Együttműködési képesség 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre; – szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján; – hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban; – a kiejtéssel megegyező rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait; – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; – írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja; – feladatok megoldása során társaival együttműködik. 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a mennyiségeket kifejező szavakat és azok fokozott alakjait; – Felismeri és megnevezi a tanult szófajokat.
FOGALMAK: különírás, szótó, toldalék, mennyiségeket kifejező szó, számnév		

Témakör: Cselekvés, történet a múltban, jelenben, jövőben

Órakeret: 11 óra

A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Helyesírási készség differenciált fejlesztése 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – hangjelölés megismert szabályait jellemzően 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – hangjelölés megismert szabályait jellemzően

<ul style="list-style-type: none"> - Cselekvő szókincs fejlesztése - Fogalmazási alapismeretek - Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer - A megfigyelt és értelmezett igekötős igék helyes írásmódja - Együttműködési képesség 	<ul style="list-style-type: none"> - az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre; - szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján; - megérti és használja az életkorának megfelelő (térbeli, időbeli) viszonyos szókincsset; - írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja; - feladatok megoldása során társaival együttműködik. 	<ul style="list-style-type: none"> helyesen alkalmazza a tanult szavakban; - a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; - kérdésre adott válaszában megfelelően toldalékolja a szavakat; - felismeri, önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az ismert cselekvést kifejező szavakat; - megkülönbözteti a múltban, jelenben és jövőben zajló cselekvéseket, történéseket; - helyesen alkalmazza a szóbeli és írásbeli szövegalkotásában az idő kifejezésének nyelvi eszközeit; - felismeri, önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az ismert cselekvést, történést kifejező szavakat. - Felismeri és megnevezi a tanult szófajokat.
<p>FOGALMAK: múlt, jelen, jövő, egybeírás, különírás, szótő, toldalék, cselekvést jelentő szó, ige</p>		

Témakör: A nyelv építőkövei: Az írásbeli szövegalkotás lépései
(mondatgrammatikai eszközök alkalmazása- kapcsolás, szűkítés, bővítés,
névmásítás, névelőhasználat, helyettesítés)

Órakeret: 6 óra

A témakör sajátossága , hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Térbeli és időbeli tájékozódás fejlesztése – Mondatok és összekapcsolásuk – Történetalkotás szóban – Szóbeli és írásbeli kifejezőkészség fejlesztése – Íráskészség fejlesztése – Írásbeli szövegalkotó képesség fejlesztése – Anyaggyűjtés módjai – szó- és kifejezőkészlet gyűjtése; – Vázlatkészítés, vázlat kiegészítése – Szerkezeti egységek elkülönítése – Kulcsszavak, kulcsmondatok kiemelése – Szövegalkotás főbb lépései – Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését; – megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a kommunikációs helyzetnek megfelelően válaszol; – a megismert szavakat, kifejezéseket helyesen alkalmazza; – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír; – törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre; – gondolatait, érzelmeit, véleményét életkorának, egyéni képességeinek és a kommunikációs helyzetnek megfelelően néhány mondatban írásban is megfogalmazza; – egyéni képességeinek megfelelően alkot szövegeket írásban; – a szövegalkotás során törekszik a megismert helyesírási szabályok alkalmazására és meglévő szókincsének mozgósítására; – írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja; – részt vesz ismert szövegek (például versek, nyelvtörők, mesék) mozgással, dramatikus elemekkel 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – felismeri, indokolja a cím és szöveg közti összefüggést; – azonosítja a történetekben a helyszínt, szereplőket, a nézeteltérést és annak megoldását; – megadott szempontok alapján rövid mesét ír, kiegészít vagy átalakít, vázlatot készít; – tanítói segítséggel megadott rímpárokban 2-4 soros verset alkot.

	történő megjelenítésében; – képességeihez mérten bekapcsolódik párbeszédnek, dramatikus körülményes játékok megalkotásába.	élményszerű
<p>FOGALMAK: mondat, szöveg, helyszín, szereplő, cselekmény, időrend, címadás, téma, anyaggyűjtés, vázlat, előzmény, esemény, következmény, levél, SMS, e-mail, címzett, feladó, válasz, továbbítás, megszólítás, önellenőrzés, hibajavítás</p>		

Témakör: A nyelv építőkövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg (rövid szövegek alkotása - hír, hirdetés, meghívó, felhívás, tudósítás, elbeszélő szöveg elektronikus levél)

Órakeret: 14 óra

<p>A témakör sajátossága, hogy képességfejlesztésre épül. A javasolt óraszám nem feltétlenül egymást követő tanítási órákra vonatkozik. A teljes témakör megvalósulásának lezárása a negyedik tanév vége.</p>		
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tanulási eredmények	elvárások a tanulóval szemben
<ul style="list-style-type: none"> – Ösztönös nyelvhasználat formálása – Nyelvi tudatosság fejlesztése – Önellenőrzés, hibajavítás képessége – Helyesírási készség differenciált fejlesztése – 20-40 gyakran használt „j”-t és „l”-t tartalmazó szó (egy- vagy kétagú szavak) helyes leírása 	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:</p> <ul style="list-style-type: none"> – érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre; – megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és mássalhangzókat, valamint időtartamukat; – írásbeli munkáit segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja; – törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására; – a szövegalkotás során törekszik a megismert helyesírási szabályok alkalmazására és meglévő szókinccsének mozgósítására; 	<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a hangjelölés megismert szabályait helyesen alkalmazza a tanult szavakban; – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés és szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; – a mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondatvégi írásjeleket; – szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján.
<p>FOGALMAK: betű, hang, szó, szókapcsolat, mondat, szöveg, j-l, írásjel, pont, kérdőjel, felkiáltójel, kisbetű, nagybetű</p>		
<p>JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK: Részvétel osztályújság, napló, iskolaújság készítésében hagyományos és digitális formában</p>		

Szabadon felhasználható órakeret: 2 óra

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén:

A tanuló értelmesen és érthetően fejezze ki a gondolatait. Mozgósítsa a szókincsét a szövegalkotó feladatokban. Használja a mindennapi érintkezésben az udvarias nyelvi fordulatokat. Beszédstílusát igazítsa beszélgető partneréhez.

Kapcsolódjon be a csoportos beszélgetésbe, vitába, történetalkotásba, rögtönzésbe, közös élményekről, tevékenységekről való beszélgetésekbe, értékelésbe. A közös tevékenységeket együttműködő magatartással segítse.

Felkészülés után folyamatosan, érthetően olvasson fel ismert szöveget. Életkorának megfelelő szöveget értsen meg néma olvasás útján. Az olvasottakkal kapcsolatos véleményét értelmesen fogalmazza meg. Ismerjen, alkalmazzon néhány fontos olvasási stratégiát.

Tanulási tevékenységét fokozatosan növekvő időtartamban legyen képes tudatos figyelemmel irányítani. Feladatainak megoldásához szükség szerint vegye igénybe az iskola könyvtárát. A könyvekben, gyermekújságokban a tartalomjegyzék segítségével igazodjon el. Használja az ismert kézikönyveket.

A memoriterek szöveghűen mondja el.

Adott vagy választott témáról 8–10 mondatos fogalmazást készítsen a tanult fogalmazási ismeretek alkalmazásával.

Az alsó tagozaton tanult anyanyelvi ismeretei rendszerezettek legyenek. Biztonsággal ismerje fel a tanult szófajokat, és nevezze meg azokat szövegben is.

A begyakorolt szókészlet körében helyesen alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat. Írásbeli munkái rendezettek, olvashatóak legyenek. Helyesírását önellenőrzéssel vizsgálja felül, szükség esetén javítsa.

Legyen tisztában a tanulás alapvető céljával, ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai és történelmi érzéke legyen az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlett. Legyen nyitott, motivált az anyanyelvi képességek fejlesztése területén. Az anyanyelvi részképességeinek fejlettsége legyen összhangban, harmonikusan fejlődjön.